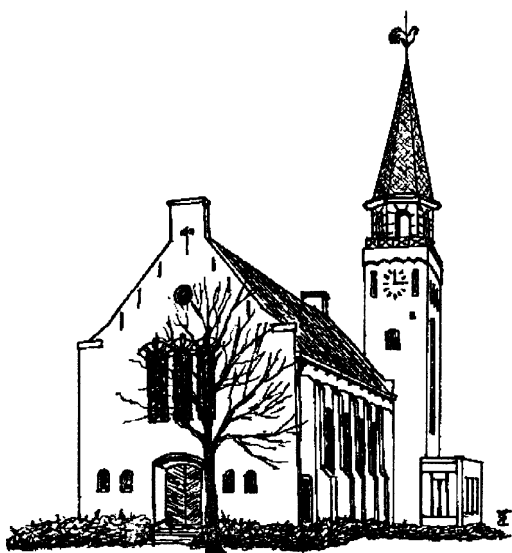
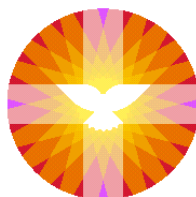

Samen Leren Groeien

Beleidsplan Hervormde gemeente te Valkenburg aan den Rijn
2023-2027

Protestantse Kerk

SAMENVATTING

In Efeze 2:1-10 wordt ons heel duidelijk geschreven wat de grond is waarop de Kerk van Jezus is gefundeerd, de bodem van haar bestaan, en wat de Heer met de Kerk op het oog heeft. In onder andere dit Bijbelgedeelte vinden we kernachtig terug waarop de missie van onze gemeente is gebaseerd. We hebben de missie van onze gemeente als volgt samengevat: 'Delen in genade; delen van genade'.

Wij zijn als christelijke gemeenschap geroepen om Gods genade meer en meer te leren kennen, opdat we Hem zelf meer leren kennen. We zijn geroepen om van Zijn genade te leven, want die vernieuwt ons denken en willen en verlangen, opdat door gelovigen heen zichtbaar en merkbaar wordt hoe goed de levende God is. Daarom schenkt Hij niet alleen geloof, maar ook werk om te doen in deze wereld (vs. 8-10).

De missie van onze gemeente wordt zichtbaar in de verschillende functies van onze gemeente:

- > een gemeente die samen het Evangelie viert: vierende gemeente
- > een gemeente waarin we gevormd en toegerust worden: lerende gemeente
- > een gemeente die probeert te helpen waar geen helper is: dienende gemeente
- > een gemeente waarin wordt omgezien naar elkaar: zorgende gemeente
- > een gemeente die het Evangelie uitdraagt: getuigende gemeente

Voor de komende jaren hebben we een aantal speerpunten geformuleerd. Deze zijn gebaseerd op de visie op gemeente-zijn die in het voorjaar van 2021 is geschreven, waarbij rekening is gehouden met een eerder gehouden enquête in de gemeente. Deze visie is op 24 juni 2021 op een gemeente-avond besproken. Verder zijn de speerpunten gebaseerd op de uitkomsten van twee gemeente-avonden vorig jaar. We willen de komende jaren werken aan de volgende speerpunten:

1. Betrokkenheid: we willen graag een gemeente zijn waarin we betrokken zijn op elkaar en op het gemeentewerk.
2. Pastoraat: we willen de pastorale arbeid van zorg en toerusting op nieuwe manieren moeten gaan vormgeven.
3. Geloofsopvoeding: we willen ouders van kinderen en tieners zowel stimuleren als steunen in hun taak als geloofsopvoeders.
4. Veiligheid in de gemeente: we willen een laagdrempelige gemeente zijn waarin iedereen zich welkom en veilig voelt.
5. Diaconaat: we willen die missionair-diaconale kansen in kaart brengen om vervolgens diaconaal werk op te bouwen.
6. Meer bezig zijn met het Woord van God: er is verlangen naar en noodzaak voor meer toerusting vanuit het Woord van God en dat naast de prediking ook op andere manieren.

Verder heeft het college van kerkrentmeesters alle aandacht voor de uitdagingen van de financiële situatie van de gemeente en van het onderhoud van de gebouwen. Het college heeft een financiële meerjarenraming opgesteld. Op basis daarvan willen wij bij het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken een solvabiliteitsverklaring aanvragen voor de formatie van een 100%-aanstelling van een predikant.

Inhoud

1.	Profiel van onze gemeente.....	5
1.1	Identiteit.....	5
1.2	Veelkleurigheid	5
1.3	Kerk zijn in Valkenburg.....	6
1.4	Samenwerking met andere kerkgenootschappen en met de scholen	6
2.	Missie	8
2.1	Historie	8
2.2	Bijbels gefundeerd	8
2.3	Missie	9
2.4	Hoe de missie zichtbaar is	9
3.	Aandachtspunten 2023-2027	10
3.1	Betrokkenheid	10
3.2	Pastoraat	10
3.3	Geloofsopvoeding.....	10
3.4	Veiligheid in de gemeente	11
3.5	Diaconaat.....	11
3.6	Meer bezig met het Woord van God	11
	Proces	12
4.	De gemeente	13
4.1	Vierende gemeente	13
4.2	Een lerende gemeente	16
4.3	Een dienende gemeente.....	17
4.4	Een zorgende gemeente.....	18
4.5	Een getuigende gemeente	19
5.	Middelen	21
5.1	Organisatie.....	21
5.2	Financiën en beheer	22
	Bijlagen.....	24

Voorwoord

Met dankbaarheid presenteert de kerkenraad hierbij het nieuwe beleidsplan voor de periode medio 2023 – medio 2027. Dit beleidsplan is tot stand gekomen na het uitzetten van een uitvoerige enquête, het beleggen van enkele gemeente-avonden en meerdere momenten van bezinning in de kerkenraad. Ook is voort geborduurd op het concept beleidsplan van 2020, dat vanwege de pandemie nooit eerder is voltooid.

Dit document bestaat grofweg uit twee delen. In de eerste plaats worden de speerpunten voor de komende jaren verwoord. Om te voorkomen dat de kerk geregeerd wordt door ‘de waan van de dag’ is grondig nagedacht over de vraag welke onderwerpen werkelijk aandacht moeten en mogen krijgen. Deze staan genoemd in hoofdstuk drie.

In de tweede plaats is gepoogd om al het actuele beleid (afspraken, visie, werkwijzen, e.d.) te verzamelen. Dat is immers de vrucht van veel werk in de jaren en generaties voor ons. Waar nodig kan dat beleid worden aangepast de komende jaren, maar tot zolang gaat het met ons mee om richting te geven aan het gemeentelieven. U leest hierover in de hoofdstukken vier en vijf. De meeste bijlagen betreffen ook actueel beleid.

Omdat goed beleid gedragen en gestuurd moet worden door een missie¹, is ook aandacht besteed aan de missie van de kerk. In hoofdstuk twee leest u hier meer over.

Het beleidsplan begint met een beschrijving van onze gemeente, waarmee onze positie en de context waarin zij staat, worden beschreven.

Leeswijzer: Leest u in elk geval hoofdstuk drie en liefst ook hoofdstuk twee. Deze vormen de uitgangspunten voor waar we de komende paar jaren vooral mee bezig gaan. De hoofdstukken één, vier en vijf beschrijven de gemeente zoals zij op dit moment is. In hoofdstuk vijf, paragraaf 2, wordt de financiële meerjarenraming van onze gemeente toegelicht.

Met dank aan een ieder die aan de ontwikkeling van dit beleidsplan heeft bijgedragen. In het bijzonder de gemeenteleden die aan de werkgroep voor het beleidsplan deelnamen. Ons verlangen is dat onze gemeente verder mag groeien in kennis van de Here om tot eer van Hem samen te komen en te leven in Valkenburg.

De kerkenraad
April 2023

¹ Lees de term ‘missie’ als ‘opdracht’ of ‘roeping’. Wat is de opdracht of roeping van de christelijke gemeente?

1. Profiel van onze gemeente

1.1 Identiteit

De Hervormde gemeente in Valkenburg aan den Rijn is een gemeente van de Heer Jezus Christus. Haar bestaan is niet het gevolg van een menselijk initiatief, maar zij is er dankzij Jezus Christus, de Zoon van God, die Zijn gemeente vormt uit mensen van alle tijden en alle plaatsen. De gemeente is daarom iets heel anders dan een menselijke instelling, een vereniging of club.

De Bijbel spreekt over de gemeente als het Lichaam van Christus, bestaande uit gelovigen van alle plaatsen en van alle tijden. En Jezus Christus is Zelf het Hoofd van dat Lichaam (1 Kor. 12:12-27; Kol. 1:18). De kerk is dus niet een gebouw maar een gemeenschap van gelovige mensen. En de leden van die gemeenschap zijn door het geloof verbonden met haar Hoofd Jezus Christus en in Hem met elkaar verbonden.

In onze gemeente wordt al meer dan 400 jaar het Evangelie verkondigd. Wij willen verbinding houden met de generaties voor ons en het onveranderlijke Evangelie van Jezus Christus doorgeven in onze tijd. Als Hervormde gemeente binnen de bredere Protestantse Kerk Nederland stellen we een actuele bijbelse prediking in overeenstemming met de Belijdenisgeschriften², met bovendien een duidelijk toespitsing op de persoonlijke beleving, centraal.

1.2 Veelkleurigheid

Onze gemeente laat zich kennen als een brede gemeente, waarin verschillende stromingen van ons dorp zich thuis voelen. Drie stromingen zijn vooral typerend: een aanzienlijk deel van de gemeente voelt zich verwant met de confessionele modaliteit, anderen voelen zich meer verbonden met de opvattingen van de Gereformeerde Bond of een evangelische geloofsbeleving.

In de huidige culturele ontwikkelingen in ons land komt die pluriformiteit steeds meer onder druk te staan. Meer en meer neigen Nederlanders ernaar om zich te omgeven met gelijkgezinden. Met bijbelse overtuiging mogen we de diversiteit echter zien als een geschenk van de Heer. Zijn opdracht hierbij is om elkaar in liefde te verdragen en de gegeven eenheid van de Geest te bewaren (Ef. 4:2-3).

Jezus onze Heer bad - in de nacht waarin Hij Zichzelf gevangen liet nemen - vurig voor de eenheid onder Zijn leerlingen én voor allen die door hen tot geloof zouden komen (Joh. 17:20-23). De eenheid van de Kerk wordt dus door de Heer gezien als iets zéér kwetsbaars. Maar ook als iets zéér kostbaars! De wereld zal namelijk door de eenheid in de Kerk geloven dat Jezus door God gezonden is.

Veelkleurigheid is dus niet een gegeven om te bestrijden, maar om te ontvangen als een rijkdom en als een opdracht om te groeien in genade. En daarmee staat veel op het spel: het getuigenis van de gemeente over Jezus Christus onze Heer.

² Belijdenisgeschriften vanuit de vroege kerk: de Apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel en de geloofsbelijdenis van Athanasius. Belijdenisgeschriften van na de Reformatie: de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

1.3 Kerk zijn in Valkenburg

Het dorp Valkenburg ligt inmiddels ingeklemd tussen Katwijk, Leiden en de Oude Rijn en is vanouds een gemeenschap waarin iedereen elkaar kent. De vele boeren stapt decennia geleden over op de bloemenkweek en handel. Ondernemen zit velen in het bloed. De gemeenschap meent zich – ook in kerkelijk opzicht – te moeten verhouden tot met name Katwijk en Rijnsburg, terwijl de invloed van de stad nauwelijks onderwerp van gesprek is.

Met de realisatie van woonwijk 't Duyfrak is het dorp Valkenburg enorm vergroot. Dat betekent ook een verandering voor het dorps karakter. Veel nieuwe bewoners hebben niet vanzelfsprekend een band met het dorp, maar leven als forenzen. De enorme groei maakt ook dat de dorpsgemeenschap niet langer een hechte gemeenschap is waar iedereen elkaar kent.

In de komende jaren zal er een geheel nieuwe wijk van 5000 woningen worden gebouwd op het voormalig vliegveld Valkenburg. In samenwerking met de andere kerkgenootschappen in Valkenburg/Katwijk wordt nagedacht over de rol van de kerk in de nieuwe wijk; bv. het realiseren van pioniersplekken. De kerkenraad heeft in dit verband ingestemd met de uitgangspunten voor deze nieuwe wijk, zoals opgesteld door de werkgroep Valkenhorst.³

1.4 Samenwerking met andere kerkgenootschappen en met de scholen

In samenwerking met de Gereformeerde Kerk van Valkenburg verschijnt tweewekelijks het gezamenlijke blad *Kerkewerk*. Met zowel de Gereformeerde Kerk als de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt wordt samengewerkt op het gebied van evangelisatie en diaconaal werk: de kerstbijeenkomst op Kerstavond, de inloopochtenden op iedere eerste en derde woensdag van de maand, de dauwtrap op Hemelvaartsdag, en projectmatige samenwerkingsacties vanuit de diaconie. Samen met de christelijke basisschool De Burcht en de twee andere kerken worden de bid- en dankdagvieringen en een jaarlijkse *Kerk&Schooldienst* georganiseerd. Enkele klassen van zowel de Burcht als de openbare basisschool De Dubbelburg komen jaarlijks op bezoek in de kerk. De moderamina van de drie kerken voeren minstens eens per jaar gezamenlijk overleg. De predikant onderhoudt de nodige contacten met de Burcht.

³ Besluit kerkenraad d.d. 27 juni 2022 (agendapunt 12).

Uitleg van het kerkzegel

Het kerkzegel van onze gemeente is in 1985 ontworpen door de heer J.A. Troost, in die tijd onderwijzer van de christelijke basisschool 'De Burcht'. Het ontwerp is in de kerkenraadsvergadering van 12 december 1985 aanvaard.

De dorpsgeschiedenis wordt aangeduid door de burcht en de rivier links en rechts. Links onder in het veld is een Bijbel afgebeeld met de tekst: Psalm 18:3 ("O Here mijn steenrots, mijn vesting en mijn bevrijder, mijn God, mijn Rots, bij wie ik schuil, mijn schild, hoorn mijns heils, mijn burcht").

Op de overige drie vlakken zijn motieven uit de heraldiek verwerkt. Linksboven het Jeruzalem kruis, rechtsboven de avondmaalsbeker en de regenboog als verbondsteken. Rechtsonder een aanduiding van de goddelijke Drie-eenheid.

2. Missie

2.1 Missie

In 2004 heeft de kerkenraad een missie voor onze gemeente geformuleerd. In 2011 is deze aangevuld. En in oktober 2019 is deze nog weer aangescherpt. Deze missie luidt als volgt:

'Wij zijn een gemeente waar jong en oud samen uit de Bijbel ontdekken wie de Here Jezus is, waar we, door de Geest te ervaren, (mogen) groeien in geloof en het goede nieuws van Gods liefde delen in het gezin, omgeving, de kerk, Gemeente van Christus en in de wereld.'

Afgelopen jaar dachten we als kerkenraad en gemeente verder na over onze missie. We vangen de missie in de volgende uitspraak:

'Delen in genade; delen van genade'

DELEN in van GENADE

2.2 Bijbels gefundeerd

In Efeze 2:1-10 wordt ons heel duidelijk geschreven wat de grond is waarop de Kerk van Jezus is gefundeerd, de bodem van haar bestaan, en wat de Heer met de Kerk op het oog heeft. In onder andere dit bijbelgedeelte vinden we kernachtig terug waarop de missie is gebaseerd.

De Here God heeft ons, zondaars die Hem niet kunnen kennen en dienen uit zichzelf en daarom geestelijk dood, levend gemaakt toen Hij Zijn Zoon Jezus Christus uit de dood liet opstaan (vs. 1-6). Hij schenkt ons vergeving van zonden in plaats van veroordeling op onze schuld. Wij gaan vrijuit omdat Jezus in onze plaats wil staan en ons verzoent met God. Wij krijgen wat we niet verdienen: vergeving en een nieuw leven. En wij krijgen niet wat we wel verdienen: geen veroordeling van onze zonde. Dat is genade!

Met die levendmaking van mensen wil de Heer de allesovertreffende rijkdom van Zijn genade bewijzen in deze en de komende tijden (vs. 7). Die grootste rijkdom van genade is in Christus Jezus. De genade van God is vóór mensen, voor deze wereld, dóór Jezus Christus. Door het genadevolle werk van Jezus in mensenlevens wordt Gods onmetelijke goedheid zichtbaar in deze wereld. De Here God wil met Zijn Kerk dus Zijn rijkdom tonen.

Wij zijn als christelijke gemeenschap geroepen om Gods genade meer en meer te leren kennen, opdat we Hem zelf meer leren kennen. We zijn geroepen om van Zijn genade te leven, want die vernieuwt ons denken en willen en verlangen, opdat door gelovigen heen zichtbaar en merkbaar wordt hoe goed de levende God is. Daarom schenkt Hij niet alleen geloof, maar ook werk om te doen in deze wereld (vs. 8-10).

Zo hebben gelovigen een dubbele roeping: naar God en naar Zijn wereld. Geroepen om in Jezus te blijven (Joh. 15:4) en om vrucht te dragen in deze wereld (Joh. 15:8, Rom. 7:4). Geroepen om God lief te hebben boven alles en geroepen om de naaste lief te hebben als onszelf (Mk. 12:30). Geroepen om te delen ín de genade van God door Jezus Christus én om te delen ván Zijn genade aan de wereld waarin wij leven.

2.3 Hoe de missie zichtbaar is

In onze gemeente staat de verkondiging van het Woord van God centraal, waarbij de prediking in overeenstemming is met de belijdenisgeschriften en duidelijk is toegespitst op de persoonlijke beleving ervan. In de verkondiging gaat het om zonde en verzoening, schuldvergeving en Jezus Christus als enige weg om genade te ontvangen.

Wij laten ons hierbij leiden en inspireren door Gods Woord en Geest om samen te groeien naar Zijn wil. Gezamenlijke activiteiten vinden wij als gemeente belangrijk. Met elkaar het Evangelie vieren. Samen uit de Bijbel lezen en leven. Een open gemeente zijn, waarin iedereen zich thuis voelt. Een gemeente waarin we gezamenlijk God eren en loven.

De verkondiging van het Woord van God zien we als fundament van onze gemeente, waarop allerlei functies van onze gemeente zijn gebouwd⁴:

- > een gemeente die samen het Evangelie viert: vierende gemeente
- > een gemeente waarin we gevormd en toegerust worden: lerende gemeente
- > een gemeente die probeert te helpen waar geen helper is: dienende gemeente
- > een gemeente waarin wordt omgezien naar elkaar: zorgende gemeente
- > een gemeente die het Evangelie uitdraagt: getuigende gemeente

⁴ Gemeentefuncties worden in het denken over gemeente-opbouw gebaseerd op de beschrijving van de eerste christenen in Handelingen 2:42-47.

3. Speerpunten 2023-2027

De kerkenraad heeft zes speerpunten voor het beleid van de komende jaren gedefinieerd. Deze aandachtspunten zullen prioriteit krijgen boven andere punten. Deze zes bepalen dus waar de meeste aandacht, energie, tijd en geld naartoe gaat gedurende de looptijd van dit beleidsplan. Na de zes aandachtspunten kunt u lezen via welk proces deze tot stand zijn gekomen.

Voor alle duidelijkheid: het college van kerkrentmeesters heeft intussen alle aandacht voor de uitdagingen van de financiële situatie van de gemeente en van het onderhoud van de gebouwen. Deze punten zijn daarom niet als apart inhoudelijk speerpunt verwoord. In hoofdstuk 5, paragraaf 2, wordt aandacht besteed aan de financiën en het beheer.

3.1 Betrokkenheid

We willen graag een gemeente zijn waarin we betrokken zijn op elkaar en op het gemeentewerk. De praktijk is echter dat (1) er een relatief kleine betrokken kern bestaat, en dat (2) meer dan de helft van de jongeren die de enquête heeft ingevuld aangeeft zich niet helemaal mee te voelen tellen, en dat (3) een behoorlijk deel van de kinderen 'afzwaait' als zij de kinderdienst verlaten. Bij volwassenen bestaat grote zorg om de jeugd en jongvolwassenen bij de kerk te betrekken. We verlangen ernaar een geloofsgemeenschap te zijn waarop jong en oud graag betrokken is.

3.2 Pastoraat

De gemeente vergrijst, het is vaak lastig om het ambt van ouderling vervuld te krijgen en de huidige vormen van pastoraat sluiten vaak niet meer aan bij de behoefte van gemeenteleden. Af en toe trekt een gemeentelid aan de bel met de opmerking dat hij/zij reeds geruime tijd geen bezoek heeft gehad. Oud-ambtsdragers hebben soms het gevoel dat zij na de beëindiging van hun ambt in een zwart gat terechtkomen en betrokkenheid vanuit de gemeente missen. We zullen de pastorale arbeid van zorg en toerusting op nieuwe manieren moeten gaan vormgeven.

3.3 Geloofsopvoeding

Een groot deel van de gemeenteleden die de enquête invulde, weet zich geroepen om dopelingen op te dragen in hun gebeden, hen op te nemen in hun midden, hen naar hun vermogen te helpen groeien in het geloof en hen voor te gaan in het volgen van onze Here Jezus Christus. Tegelijkertijd geven zij aan te worstelen hoe zij hieraan invulling kunnen geven, zeker in die gevallen waarin de ouders van het kind nauwelijks meeleven met de gemeente. We zouden graag verbinding creëren en behouden met de kinderen in onze gemeente vanaf hun doop of als ze op een later moment 'binnenkomen' (denk bijvoorbeeld aan het meedoen met kinderkoor Friends of de Kinderdienst) én met hun ouders.

Onderzoek wijst uit dat geloofsoverdracht in eerste instantie thuis gebeurt, zowel bij kinderen als bij tieners en jongeren. Wat je als kerk (of school) kunt doen op dat vlak kan de geloofsopvoeding thuis niet vervangen, hooguit versterken en aanvullen. Ouders krijgen echter minder steun van de samenleving, gelovigen zijn in de minderheid en iedereen heeft het druk. We willen ouders van kinderen en tieners zowel stimuleren als steunen in hun taak als geloofsopvoeders. Met 'Ouders in

geloof' is een nieuw initiatief van start gegaan. De komende jaren zal dit verder moeten worden op- en uitgebouwd, waar nodig ook met andere initiatieven.

3.4 Veiligheid in de gemeente

We willen een laagdrempelige gemeente zijn waarin iedereen zich welkom en veilig voelt. We weten ons geroepen om blijvend te werken aan een cultuur waarin ruimte is om gevoelige en moeilijke onderwerpen als ook taboes te bespreken, problemen te delen en van mening te kunnen verschillen, terwijl we samen zoeken naar Gods weg en waarheid.

In de tweede plaats weten we ons geroepen om misbruik van macht tegen te gaan. Dat betreft elke vorm daarvan, zoals bijvoorbeeld grensoverschrijdend verbaal of seksueel gedrag, intimidatie en financiële malversatie.

In de derde plaats weten we ons geroepen om slachtoffers van (machts)misbruik bij te staan door voor hun recht op te komen en hen te helpen op hun weg naar heling. Om dit handen en voeten te geven worden er vertrouwenspersonen benoemd, die zichtbaar zijn voor gemeenteleden en die laagdrempelig zijn te benaderen. We denken aan twee personen: een man en een vrouw. Zij functioneren als ambassadeur voor een veilige gemeente en veilig jeugdwerk.

3.5 Diaconaat

In een seculiere samenleving biedt diaconale arbeid en presentie nieuwe kansen om als lokale kerk relevant te zijn in mensenlevens en in de samenleving.⁵ We willen die missionair-diaconale kansen in kaart brengen om vervolgens diaconaal werk op te bouwen.

3.6 Meer bezig met het Woord van God

Er is verlangen naar en noodzaak voor meer toerusting vanuit het Woord van God en dat naast de prediking ook op andere manieren. We zullen daarvoor inzichtelijk maken welke manieren de gemeente dienen en daarop concrete acties ontwikkelen, vooral om mensen die nu niet betrokken zijn bij bijbelse toerusting naast de prediking in de benen te krijgen.

Onderwerpen die in de tussentijd zijn opgeworpen

Het proces om dit beleidsplan te bepalen, schrijven en bespreken heeft tijd gekost. Sinds de bespreking van de aandachtspunten en deze conceptversie van het beleidsplan zijn enkele nieuwe onderwerpen opgeworpen, die mogelijk ook in de komende paar jaar geagendeerd moeten worden. Deze zijn toegelicht in de bijlage 12. Ook zal de kerkenraad in de jaren die dit beleidsplan beslaat, geconfronteerd worden met nieuwe onderwerpen en vraagstukken die nu niet als aandachtspunt zijn aangemerkt. Er komt immers veel langs op het bordje van een kerkenraad.

Niet alles vraagt echter evenveel inspanning. In de planning wordt daarom ruimte gelaten voor nieuwe onderwerpen en vraagstukken. Als echter nieuwe grotere onderwerpen of vraagstukken op tafel komen, dan zal de afweging gemaakt moeten worden of dat urgenter en belangrijker is dan de vastgestelde aandachtspunten in dit beleidsplan. Zo ja, dan zal er ruimte ingebouwd moeten worden voor het nieuwe punt, en wordt de gemeente daarvan met uitleg op de hoogte gebracht. Zo nee, dan zal het punt moeten wachten tot een later moment.

⁵ Toekomstgericht diaconaat, Federatie van Diaconieën in samenwerking met Kerk in Actie, april 2017.

Proces

In het voorjaar van 2021 is een visie op gemeente-zijn geschreven⁶, waarin ook opgenomen een overzicht van uitdagingen die gebaseerd is op de eerder gehouden enquête in de gemeente⁷. Op 24 juni 2021 heeft een online gemeente-avond plaatsgevonden over deze visie en de geformuleerde uitdagingen. In het najaar van 2021 is een proces geschetst om tot een nieuw beleidsplan te komen⁸.

Onder andere vanwege het aftreden van een groot deel van de kerkenraad in januari 2022 is dat proces in maart 2022 gestart met een sessie van de kerkenraad over de missie van de kerk. Met de missie helder voor ogen maak je immers betere keuzes met betrekking tot het beleid voor de komende jaren. In april is vervolgens een gemeente-avond geweest over de missie. In mei volgde een gemeente-avond over de uitdagingen en de visie⁹. Daarvoor is de visie vormgegeven in dagboekvorm, zodat gemeenteleden stapje voor stapje de onderdelen van de visie zouden kunnen doorwerken ter voorbereiding op deze avond¹⁰.

Van september tot november 2022 hebben kerkenraadsleden verschillende gesprekken gevoerd met gemeenteleden die (over het algemeen) tot dan toe nog niet gehoord waren. De resultaten van dit alles zijn op 5 november input geweest voor het bepalen van prioriteiten voor het beleid van de komende jaren. Met andere woorden: welke uitdagingen en onderwerpen zullen de komende vier jaren bovenal aandacht moeten krijgen? Vanuit de gedachte dat je beter een paar dingen goed kunt doen, dan veel dingen half zijn dus keuzes gemaakt uit de grote lijst van aandachtspunten en onderwerpen.

Voor alle helderheid moet vermeld worden dat bij elke stap steeds ook input is geweest vanuit het Woord van God, om te voorkomen dat er een proces ontstond waarin alleen oog zou zijn voor 'de meeste stemmen gelden', maar we onszelf en elkaar juist zouden dwingen om de uitdagingen die voorliggen te bezien vanuit bijbels perspectief op gemeente-zijn.

⁶ Visie gemeente zijn: Samen leren groeien, mei 2021, zie website van de kerk

⁷ Uitkomsten vragenlijst beroepingswerk, mei 2021, zie website van de kerk

⁸ Zie het document: Plan van aanpak ontwikkeling beleidsplan

⁹ Zie het document: Uitkomsten gemeente-avond 24 mei

¹⁰ Zie het boekje/document: Zicht op gemeente-zijn

4. De gemeente

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van hoe de missie tot op heden in de praktijk wordt gebracht.

4.1 Vierende gemeente

Vanuit de missie van onze gemeente weten we ons geroepen om alles te verwachten van de Here onze God. Hij roept ons samen om te delen in Zijn genade, om gevoed te worden door Zijn Woord, om ons hart bij Hem uit te storten, om de noden van de wereld bij Hem te brengen, om te antwoorden op Zijn stem met gebed en lofzang. Wij viëren en buigen, jubelen en verstillen, vereren en ontvangen. Omdat God de Here zo genadig voor mensen is.

In verbondenheid met het Joodse volk komen wij ten minste wekelijks samen in een eredienst. Zoals het Joodse volk de opdracht krijgt om de wekelijkse Sabbat te viëren en op die dag het morgen- en avondoffer te brengen. Omdat de opstanding van Jezus uit de doden de bron van ons leven is, komen wij op Zijn opstandingsdag, de eerste dag van de week, samen.

De erediensten worden iedere zondag gehouden om 10.00 uur en 18.30 uur. Tijdens erediensten is één van de ouderlingen in het bijzonder verantwoordelijk voor het verloop van de diensten. Deze ambtsdrager is de ouderling van dienst.

Liturgie

Tijdens de diensten wordt gezongen uit het Liedboek voor de Kerken en wordt af en toe ook nog gebruik gemaakt van de overgangsbundel van 1968, waarin de gezangen staan uit de bundel van 1938 en de psalmen uit het Liedboek. In aanvulling hierop heeft de (gast)predikant de vrijheid om bij de invulling van de liturgie voor andere liederen te kiezen, die via de beamer getoond worden.

Onze predikant heeft de vrijheid om zelf een keuze te maken voor de te hanteren bijbelvertaling. In de praktijk komt dit erop neer dat de HSV-vertaling tijdens reguliere diensten wordt gebruikt en de NBV- of een andere vertaling tijdens bijzondere diensten. In dit laatste geval is er sprake van liturgie op papier en/of via de beamer, zodat gemeenteleden de te hanteren vertaling kunnen meelesen. Gastvoorgangers worden geïnformeerd dat het de voorkeur geniet om tijdens reguliere diensten de HSV-vertaling te gebruiken en tijdens bijzondere diensten de NBV- of andere vertaling.

Wanneer onze predikant op zondag tijdens beide erediensten voorgaat, heeft hij de mogelijkheid om in de ochtend de geloofsbelijdenis op te nemen in de liturgie en (eventueel) 's avonds de wetslezing.

Jeugd

De laatste zondagavonddienst van de maand, behalve die van juli, augustus en december, is gereserveerd voor jeugddiensten. Deze diensten worden door de jeugddienstcommissie voorbereid. Tijdens de morgendiensten is er kinderoppas voor kinderen tot en met 3 jaar en kinderdienst voor kinderen van de basisschool. In de zomer- en kerstvakantie is er kindernevendienst.

Doopbediening

De doopdiensten zijn een telkens terugkerende feestelijke viering van Gods verbond met ons, waarvan de Heilige Doop het teken is. De bediening van de Heilige Doop vindt plaats in een

morgendienst waarin de eigen predikant voor gaat. Wijkouderlingen zullen in de vacaturetijd (geen predikant) de ouders bezoeken, waarbij geïnformeerd wordt of de ouders hun kind willen laten dopen.¹¹ Voorafgaand aan de doop wordt één of meer doopkringavonden of doopbezoeken afgesproken met de doopouders. Tijdens deze avonden –veelal bij de doopouders thuis- ontvangen de ouders dooponderricht en wordt er gesproken over geloofsopvoeding. Aan de doopouders wordt gevraagd het trouwboekje mee te nemen, zodat de predikant desgewenst de doop van hun kind daarin kan optekenen. De doopouders die bij een andere (wijk)gemeente behoren, dienen vooraf contact op te nemen met de kerkenraad van deze gemeente voor een doopconsent (toestemmingsverklaring van de kerkenraad). Doopouders ontvangen na afloop van de doopdienst een doopkaart.

In de bijlage is de positiebepaling van onze gemeente ten aanzien van de Heilige Doop opgenomen.

Heilig Avondmaal

Het Heilig Avondmaal wordt viermaal per jaar gevierd. Voor lidmaten die langdurig verhinderd zijn de kerkdiensten bij te wonen, bestaat de mogelijkheid dat na afloop van de dienst bij hen thuis het Heilig Avondmaal wordt bediend. Voor ouderen die niet de mogelijkheid hebben om de viering van het Heilig Avondmaal tijdens zondagdienst bij te wonen, wordt op de voorafgaande vrijdagmiddag een korte viering gehouden.

In de bijlage is de positiebepaling van onze gemeente ten aanzien van het Heilig Avondmaal opgenomen.

Diensten met een bijzonder karakter

Op de christelijke feestdagen, bij de opening en afsluiting van het winterwerk krijgen de erediensten een bijzonder karakter ten opzichte van de andere zondagen. Dan leveren muzikanten een bijdrage. Op Palmzondag wordt jaarlijks gelegenheid geboden in het openbaar belijdenis van het geloof af te leggen.

Op bid- en dankdag wordt 's ochtend in samenwerking met de christelijke basisschool 'De Burcht', de Gereformeerde kerk en Gereformeerde kerk Vrijgemaakt een dienst gehouden.

Ook worden incidenteel bijzondere diensten georganiseerd in samenwerking met het dovenpastoraat, Kerk & School en Sien (voorheen Philadelphia). Sien is een Protestants Christelijke vereniging voor mensen met een verstandelijke handicap, hun ouders, familie en vrienden. In de verschillende kerken in de regio wordt door Sien maandelijks een dienst georganiseerd in overleg met de voorganger van de gemeente. Zo ook in onze gemeente.

De bloemengroet

Namens de gemeente wordt iedere zondag een bloemengroet met een groet van gemeenteleden gebracht aan een gemeentelid. De bloemen uit de kerk worden door de ouderling van dienst of een gemeentelid bezorgd. De bestemming van de bloemengroet wordt bekend gemaakt bij aanvang van iedere eredienst in de kerk. Als er geen urgent geval is, dan zal bij de bloemengroet de ouderling van

¹¹ Besluit kerkenraad d.d. 10 mei 2021 (agendapunt 9).

dienst in zijn of haar wijk een kandidaat zoeken voor de bloemengroet. Op deze manier wordt het contact tussen wijkouderling en de leden in zijn of haar wijk verstevigd.¹²

Op de eerste zondag van elke maand wordt een extra boeket voor een ouder gemeentelid beschikbaar gesteld. De diaconie verzorgt de bezorging van dit maandboeket. De bestemming van dit maandboeket wordt bekend gemaakt bij aanvang van de eredienst.

Vaste gebruiken

Onze gemeente kent enkele vaste gebruiken:

- > Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar vindt tijdens de morgendienst de herdenking plaats van de in het afgelopen kerkelijk jaar overleden gemeenteleden.
- > Op de eerste zondag in het nieuwe jaar wordt een danklied gezongen voor het werk dat onze predikant het afgelopen jaar met Gods hulp in de gemeente mocht verrichten. De voorzitter van de kerkenraad houdt dan ook een korte toespraak.
- > Op de zondag volgend op de verjaardag van ons staatshoofd zingt de gemeente het volkslied na afloop van de eredienst.
- > Na afloop van de derde morgendienst van elke maand is er gelegenheid voor de gemeenteleden om met elkaar een kop koffie, thee of limonade te drinken.
- > Op de eerste morgendienst van de maand is een kwartier voor aanvang van de eredienst de mogelijkheid voor de gemeenteleden om met elkaar te zingen in de kerk.

Kanselkleden

Aan de kansel hangt een kleed ten dienste van de liturgie. De kleur van het kleed hoort bij de betreffende periode van het kerkelijk jaar. Dat jaar begint bij de voorbereiding op het Kerstfeest, eerste Advent, en loopt via de grote feesten Kerst, Pasen en Pinksteren, via zomer en herfst door naar de laatste zondag van het kerkelijk jaar, om dan met Advent opnieuw te beginnen.

Bij de voorbereidingstijden op de grote feesten van Kerst en Pasen hoort de kleur paars. Bij deze feesten zelf hangt er een wit kleed en bij het Pinksterfeest een rood kleed. De overige zondagen hangt er een groen kleed. Het kerkelijk jaar is dus een veelkleurig geheel. Paars symboliseert boete en inkeer, rouw en berouw. Wit verwijst naar het feest, naar reinheid en helderheid. Rood is de kleur van het vuur, de Geest. Groen is teken van hoop die leven doet.

De kanselkleden zijn met een ondersteunend symbool versierd. Dit symbool is bedoeld om de betekenis van de kleur te onderstrepen. Het gaat dus om liturgische kleden die de gemeente helpen de eigen klank en kleur van de zondag beter te verstaan. De 'inkleuring' van het kerkelijk jaar is als volgt:

Advent:	paars
Kerstavond t/m de zondag na Epifanie (6 januari):	wit
Zondagen na Epifanie tot eerste zondag van de 40-dagen-tijd:	groen
Zondagen van de 40-dagen-tijd:	paars
Witte Donderdag:	wit

¹² Besluit kerkenraad d.d. 10 mei 2021 (agendapunt 9).

Goede Vrijdag:	paars (of rood)
Paasnacht t/m de zondag na Hemelvaart:	wit
Pinksteren:	rood
Zondag Trinitatis (drie-eenheid):	wit
Zondagen na Trinitatis tot advent:	groen

Beamers

De beamers in de kerk worden gebruikt voor presentatie van liedteksten, bijbelsteksten en eventueel foto's of filmbeelden in de ochtenddiensten en bij speciale diensten. In de avonddiensten vervangen zij het oude psalmbord en worden alleen de te zingen psalmen en liederen getoond (zonder teksten). Daarnaast worden de beamers gebruikt als er voorafgaand aan elke eerste eredienst van de maand liederen gezongen worden.

Bij de diensten waarvoor de beamers worden gebruikt is in een beperkte oplage ook een papieren liturgie beschikbaar voor gemeenteleden die hieraan behoefte hebben.

Uitzending

De ere-, trouw- en rouwdiensten worden uitgezonden via kerkdienstgemist.nl. Verder worden de ochtenddiensten, trouw- en rouwdiensten via YouTube uitgezonden. Periodiek wordt de effectiviteit hiervan geëvalueerd.

Muzikale medewerking

Er is muzikale medewerking vanuit de gemeente bij bijzondere diensten en een keer per maand bij reguliere erediensten. Tijdens deze diensten worden twee liederen gezongen. We streven daarbij ernaar dat deze diensten niet op dezelfde dag plaatsvinden als die van een jeugddienst, jongerendienst of andere bijzondere dienst, zodat we de muzikale bijdragen kunnen spreiden gedurende de maand. De voorkeur gaat uit naar Nederlandse liederen, maar er kan ook Engels gezongen worden, mits er een goede vertaling bij aanwezig is. Verder is het belangrijk dat de liederen gericht zijn op Jezus Christus.

4.2 Een lerende gemeente

Vanuit de missie van onze gemeente zijn we geroepen om elkaar toe te rusten om te leven van genade en om uit te delen van genade. Wat dat betreft is een gelovige levenslang leerling.

Die toerusting vindt altijd plaats vanuit en op grond van wat het Woord van God ons uit de doeken doet en aanreikt. De verkondiging in de erediensten neemt daarom een grote plaats in bij de toerusting van gelovigen. Maar daarnaast zijn er ook andere vormen waarop gemeenteleden elkaar toerusten en/of door de predikant worden toegerust.

Consistorie

Het consistorie of ouderlingenberaad is verantwoordelijk voor het onderwijs en de geestelijke toerusting in de gemeente (vorming en toerusting). Deels geven zij vorm aan deze verantwoordelijkheid in de pastorale bezoeken die zij afleggen. Daarnaast vormt het consistorie een bijbelse visie op hedendaagse vraagstukken en ontwikkelingen, op de catechese, jeugdwerk en op andere vormen zoals bijbelstudiekringen en huiskringen.

Catechese

De catechese aan jongeren vindt plaats in grofweg drie leeftijdsgroepen: 12-14 jr (onderbouw), 15-17 jr (bovenbouw) en 18 jr en ouder. Er wordt in de onder- en bovenbouw gewerkt met het mentormodel. De jongeren worden dan in kleinere groepen ingedeeld onder leiding van een mentor die enkele jaren met de groep meegroeit. Sinds 2021 wordt de methode *Leer en Leef* van de HGJB gebruikt. Ter voorbereiding op het afleggen van belijdenis van het geloof is er de belijdenisgespreksgroep.

De catechese valt onder verantwoording van onze predikant en de kerkelijk werker. Daarnaast is een van de mentoren organisatorisch coördinator van de onder- en bovenbouw.

Jeugdwerk

De jeugdouderling(en) draagt zorg voor het jeugdwerk binnen de gemeente, dat bestaat uit de jeugddiensten, jongerendiensten, kinderdienst en het clubwerk. Het clubwerk staat onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van onze gemeente en de Gereformeerde Kerk.

Kringwerk

Het kringwerk is belangrijk voor de persoonlijke geloofsopbouw en onderlinge gemeenschap. Er zijn in onze gemeente verschillende kringen die met een bepaalde regelmaat bij elkaar komen. Zo zijn er GemeenteGroeGroepen, bijbelstudiekringen, een gebedskring, een mannenvereniging en een kring van jonge ouders.

4.3 Een dienende gemeente

Vanuit de missie van onze gemeente weten wij ons geroepen om barmhartigheid te betonen aan onze naaste en zo te delen van de genade van God. De diakenen hebben binnen de gemeente de opdracht om de gemeente hierin voor te gaan en waar nodig namens de gemeente te handelen. De Hervormde Vrouwen Dienst staat de diakenen hierin bij.

De diaconie verleent op verschillende manieren ondersteuning buiten onze gemeente:

- > Het verlenen van financiële ondersteuning aan organisaties, zoals Kerk in Actie (diaconaat en werelddiaconaat), Verslavingszorg De Brug en Stichting de Hoop. Verder krijgen de volgende stichtingen regelmatig een financiële bijdrage: o.a. IWAK, Kind in Oost-Europa en Grip op de knip.
- > Het realiseren van een voedselpakkettenactie voor Dorcas. Dit gebeurt in samenwerking met de Gereformeerde kerk en Gereformeerd Vrijgemaakt.

Verder verleent de diaconie binnen onze gemeente ondersteuning:

- > Het verzorgen van een viering van het Heilig Avondmaal voor ouderen en anderen die niet de mogelijkheid hebben om de viering tijdens de zondagse eredienst bij te wonen. Deze vieringen worden verzorgd op de vrijdagmiddag voorafgaand aan de zondag waarop het Heilig Avondmaal in de eredienst wordt gevierd. Met Goede vrijdag is de viering voor deze gemeenteleden op een ander tijdstip.
- > Het mede verzorgen van bezoekwerk:
 - Bij huwelijksjubilea;
 - Aan ouderen en gemeenteleden die eenzaam (kunnen) zijn.

- > Het meewerken, eventueel ook financieel, aan een vakantieweek in het tehuis Nieuw Hydepark (voorheen Roosevelthuis). Deze accommodatie is volledig aangepast voor een ieder die niet zo makkelijk aansluiting vindt bij het reguliere aanbod. Voor mensen die in een sociaal isolement dreigen te raken, maar ook voor hen met een lichamelijke en/of visuele beperking.
- > Het organiseren van twee gastenmiddagen en een adventsmiddag voor iedere dorpsbewoner die alleengaand of bejaard is, of een beperking heeft.
- > Het rondbrengen van een kerstattentie bij ouderen en alleengaanden.
- > Met verjaardagen 75+ wordt er een bloemetje gebracht door de HVD.
- > Het organiseren van de weeksluiting in Rijnweide op iedere vrijdagavond. Om 19.00 uur wordt er koffie en thee geserveerd. Daarna is een weeksluiting met zingen, gebed, schriftlezing en een meditatie. Dit gebeurt in samenwerking met de andere kerken.
- > Het maandelijks verzorgen van de bloemengroet voor ouderen van 80+.
- > Het organiseren van inloopochtenden voor iedereen i.s.m. de Gereformeerde kerk en Gereformeerde kerk vrijgemaakt. Iedere eerste en derde woensdag van de maand, van 10.00 tot 11.30 uur in één van de drie kerkgebouwen.

Binnen de gemeente is een schrijfclub van een aantal leden, die een bemoediging in de vorm van een kaart verzorgen voor gemeenteleden met moeiten.

4.4 Een zorgende gemeente

De gemeente leeft in een tijd van toenemende psychosociale nood op verschillende levensterreinen. In het leven van gemeenteleden doen zich ook allerlei moeilijk te verwerken situaties voor. Denk daarbij aan ziekte, verlieservaringen, somberte of depressie, relatieproblemen, verslaving, incest, en wat al niet meer. Vaak brengt een dergelijke situatie dusdanige zorgen, moeite en aanvechting met zich mee, dat pastorale aandacht nodig is. Soms zelfs langdurig en intensief.

De ouderlingen en de predikant zijn verantwoordelijk voor de pastorale zorg in dergelijke situaties. Door middel van huisbezoeken en/of contacten via groothuisbezoek of kringwerk geven de ouderlingen vorm aan de pastorale zorg voor gemeenteleden. In het bijzonder is er aandacht voor het bezoeken van zieken en mensen die om andere oorzaken aanvechting ondergaan.

Bezoekbroeders en -zusters ondersteunen de ouderlingen bij dit werk.

De ouderlingen en bezoekbroeders en -zusters overleggen over het pastorale werk in het consistorie.

Bij crisispastoraat wordt een beroep gedaan op de kerkelijk werker. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan wordt een beroep gedaan op de kerkelijk werker van de Ontmoetingskerk Katwijk, dominee De Groot, dominee Van der Laan, de heer Karstens, de heer Bor en dominee Smit (in deze volgorde).¹³

Voor de ouderen in de gemeente is speciaal een gemeentelid aangesteld tot pastoraal medewerker. Hij/zij ondersteunt de ouderlingen door geregeld bezoek te brengen aan ouderen.

Een ander gemeentelid is namens onze gemeente als ambtsdrager actief bij verpleeg- en verzorgingshuis Overduin.

¹³ Besluit kerkenraad op 26 april 2021 (agendapunt 6) en 30 augustus 2021 (agendapunt 8).

De ouderlingen brengen ook een welkomstbezoek aan nieuw ingezetenen. De administrateur geeft daarvoor de informatie van nieuw ingekomenen zo snel mogelijk door aan de betreffende ouderling.¹⁴

Gemeenteleden die langduriger of specialistische psycho-pastorale zorg behoeven, kunnen worden bijgestaan door een Pastoraal Begeleider (PB'er). Deze PB'ers zijn gemeenteleden die een cursus/opleiding hebben gevolgd tot PB'er of anderszins geschiktheid hebben om dit werk te doen. Om deze pastorale ondersteuning te structureren is er een Plus Pastoraal Team (PPT) in het leven geroepen waarbinnen de PB'ers werken. Wanneer dit nodig is legt dit team, in de persoon van de coördinator, verantwoording af aan de kerkenraad.

4.5 Een getuigende gemeente

De opdracht tot getuigende zending komt van Christus zelf. We vinden deze zendingsopdracht van Jezus onder andere in Mattheus 28:19: 'Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen.' En dan volgt er ook een belofte in vers 20: 'En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.'

De zendingscommissie heeft als opdracht om de betrokkenheid van de gemeente bij de zending concreet en praktisch vorm te geven. Het hele jaar door worden verschillende activiteiten georganiseerd om de zending onder de aandacht te brengen van jong en oud. Zo is er jaarlijks een zendingszondag. Ook houdt de commissie een aantal collectes voor de zending: de voorjaars-, pinkster- en najaarszendingscollecte. Voor de opbrengst kiest de commissie een doel en vraagt zij de gemeenteleden om aandacht, geld en gebed voor het project. In de zending gaan verkondiging en hulpverlening samen, omdat Jezus ons dat leert in de Bijbel. De commissie zoekt daarom altijd naar projecten waar verkondiging en hulpverlening samen gaan, zodat het evangelie aan alle volken wordt doorgegeven. Verder nodigt de commissie af en toe zendingswerkers uit om te komen vertellen over hun werk. Dit gebeurt in of na de kerkdienst of op een gemeente-avond.

Ook in onze directe omgeving proberen we het evangelie door te geven. Hierbij werken we samen met de andere twee plaatselijke kerken in het zgn. missionair platform. Het missionair platform faciliteert leatuurverspreiding rond het Kerst- en Paasfeest, houdt een centrale agenda bij en organiseert het dauwtrappen op Hemelvaartsdag. Met de paardenmarkt is er openkerk in het kerkgebouw aan de Hoofdstraat.

¹⁴ Besluit kerkenraad d.d. 10 mei 2021 (agendapunt 9).

Historie

Al in de 8e eeuw na Christus werd in Valkenburg op de plek van de huidige kerk een kapel gebouwd voor de christelijke gemeenschap in en rond Valkenburg. Deze kerk was 30 m. lang en bijna 12 m. breed. De ruimte werd door pilaren in drieën gedeeld: een middenschip en twee zijbeuken. Tijdens de Hoekse en Kabeljauwse twisten werd dit godshuis volledig verwoest, maar in 1493 herbouwd. De kerk werd vervolgens tijdens het beleg van Leiden door de Spanjaarden (en Geuzen) in de Tachtigjarige Oorlog zwaar beschadigd en werd pas in 1617 volledig hersteld.

Rond 1800 raakte de kerk in verval omdat er geen geld was om het te onderhouden. In 1844 werd een geheel nieuwe kerk gebouwd op de restanten van de oude fundering. Het gebouw kostte 6500 florijnen. Het torentje was van hout en was vooral in de jaren twintig een voorwerp van Rijnsburgse spot. Bij het luiden van de klok maakte het torentje namelijk bijna dezelfde beweging als de klok. In 1929 werd de toren vervangen door een prachtige slanke toren.

Tijdens de oorlogshandelingen in mei 1940 werd de kerk opnieuw verwoest. Een noodkerk werd op 21 juli 1940 in gebruik genomen die vervolgens bijna 10 jaar dienst deed. Voor het huidige kerkgebouw is op 24 januari 1949 de eerste steen gelegd en op 14 februari 1950 werd dit nieuwe bedehuis in gebruik genomen. In 1999 is door de burgerlijke gemeente Valkenburg de toren naast de kerk op de oorspronkelijke fundamenten herbouwd. Naast de kerk ligt een militaire erebegraafplaats voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Voor de Hervormde gemeente Valkenburg aan den Rijn rekenen wij vanaf 22 maart 1592 met een zelfstandige gemeente als onderdeel van de vaderlandse kerk.

Op het bord achterin de kerk zijn de namen vermeld van de predikanten die in de Hervormde gemeente van Valkenburg aan den Rijn het ambt van dienaar van het Woord hebben vervuld.

Predikanten Herv. Gemeente Valkenburg a.d. Rijn					
M. Bink	1592-1599	J. A. Stetterogge	1832-1837	G. Zonneveld	1967-1974
D. J. Reverset	1599-1620	H. A. Matthes	1837-1874	G. J. Overgaauw	1975-1979
J. Swalmius	1621-1661	P. Peter	1874-1877	C. Bermeulen	1979-1993
J. v. Wijngaarden	1661-1671	H. H. Heder	1877-1880	J. H. Kamp	1994-2000
P. Hollebeek	1672-1675	F. Lion Carbet	1880-1883	H. Brunt	2000-2012
C. Akersloot	1676-1706	C. R. Rijnenberg	1887-1891	H. E. van der Laan	2013-
J. Boerhage	1706-1710	H. Koops	1891-1897		
J. o. Scharpenbrand	1711-1744	J. Koek	1899-1921		
G. v. Wylert	1745-1747	S. R. Hermanides	1921-1932		
G. J. Lette	1747-1750	C. J. H. Steenbeek	1934-1938		
S. v. Hardeveldt	1750-1788	H. Veldkamp	1938-1942		
B. Walder	1788-1826	C. Jongeboer	1942-1945		
J. C. Cerekinck	1827-1829	L. J. Baas	1946-1952		
J. J. Knap	1829-1832	H. Lekkerkerker	1953-1967		

Figuur 1. Predikanten van Hervormde Gemeente van Valkenburg aan den Rijn

5. Middelen

Zoals hierboven beschreven, is de kerk bovenal een lichaam, waarvan Jezus Christus het hoofd is. Een gemeenschap of organisme dus. Maar ook voor de christelijke gemeenschap geldt in onze werkelijkheid dat enige vorm van organisatie nodig is. Zoals de Geest bijvoorbeeld de Apostelen leidde om diakenen aan te stellen.

In dit hoofdstuk wordt de organisatievorm (bestuur en beheer) van de gemeenschap beschreven.

5.1 Organisatie

Plaatselijke regeling

De 'huishoudelijke spelregels' zijn vastgelegd in de zogenoemde plaatselijke regeling. Deze regeling is opgenomen in de bijlage.

Kerkenraad

De kerkenraad is geroepen om leiding te geven aan de gemeente. Zij is in dit verband verantwoordelijk voor de vertaling van de missie van onze gemeente in beleid. Op deze manier geeft zij invulling aan het streven om een besluitvaardige gemeente te zijn.

De voltallige kerkenraad in Valkenburg telt 27 leden en bestaat uit de predikant, 2 jeugdouderlingen, 14 ouderlingen, 6 ouderlingen-kerkrentmeester en 6 diakenen. Kerkenraadsvergaderingen worden ongeveer 10 x per jaar gehouden.

De kerkenraad heeft de zorg voor het diaconaat opgedragen aan het college van diakenen, het beheer en de behartiging van de stoffelijke belangen aan het college van kerkrentmeesters en de pastorale zorg aan het consistorie (de vergadering van predikant en ouderlingen).

Moderamen

Het moderamen heeft tot taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen.

De kerkenraad kiest uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor 1 (fungeert als vicevoorzitter) en facultatief een assessor 2 (fungeert als vice scriba), met dien verstande dat in elk geval een predikant deel uitmaakt van het moderamen. De verkiezing van het moderamen geschiedt in de eerste vergadering na de bevestiging van nieuwe kerkenraadsleden en na een persoonswijziging in het moderamen. In het moderamen nemen in ieder geval plaats de voorzitter van het college van diakenen, de voorzitter van het college van ouderling-kerkrentmeesters en de voorzitter van het college van ouderlingen (niet zijnde de ouderling-kerkrentmeesters). In de bijlage zijn de profielen opgenomen van de voorzitter, scriba en plaatsvervangend voorzitter, zoals die door de kerkenraad zijn vastgesteld.¹⁵

¹⁵ Vastgesteld door de kerkenraad op 14 juni 2021 (agendapunt 6) en 29 februari 2022 (agendapunt 5).

Verkiezingen

Voor de verkiezing van de ambtsdragers hebben de stemgerechtigde leden (lidmaten) van de gemeente via de zes jaarlijkse stemming - het laatst in 2017- er voor gekozen namen in te dienen bij de kerkenraad en daaruit vervolgens zelf te kiezen. Reguliere verkiezingen worden voorafgaand aan de even kalenderjaren gehouden. De nieuwe ambtsperiode van vier jaar begint in principe in een even jaar. De scriba beheert een actueel rooster van aantreden en verlenging/aftreden.

Predikant

In de gemeente is een predikant werkzaam. Tijdens afwezigheid van de predikant wordt hij waargenomen door de kerkelijk werker of een consulent. Onze consulent is de predikant van de Hervormde gemeente van Katwijk aan den Rijn (wijkgemeente Ontmoetingskerk).

Preekvoorziner

De preekvoorziner is verantwoordelijk voor het opstellen van het preekrooster: de predikanten die in de erediensten voorgaan. De preekvoorziner beheert daarnaast een totaaloverzicht van predikanten, die met instemming van de kerkenraad in onze erediensten mogen voorgaan. Zowel het preekrooster als het totaaloverzicht van predikanten worden jaarlijks ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd. Bij de selectie van voorgangers wordt uitgegaan van een aantal criteria, zie de bijlage. De kerkenraad is daarmee eindverantwoordelijk voor het preekrooster en het totaaloverzicht van predikanten.

Redactie kerkblad

Onze gemeente heeft met de Gereformeerde Kerk 'De Goede Herder' een gezamenlijk kerkblad: 'Kerkewerk'. De redactie van dit blad wordt verzorgd door een lid van onze gemeente en een lid van de Gereformeerde Kerk 'De Goede Herder'. De kerkenraden van beide gemeenten zijn hierbij eindverantwoordelijk voor de inhoud van het kerkblad.

Redactie kerkapp

Onze gemeente heeft een app genaamd 'Compass'. De redactie van deze app wordt verzorgd door een ouderling en enkele gemeenteleden. De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor de inhoud van deze app.

Redactie website

De website van de gemeente wordt beheerd door een gemeentelid.

5.2 Financiën en beheer

Kerkrentmeesters

De ouderlingen-kerkrentmeester vormen het college van kerkrentmeesters. De kerkrentmeesters zijn verantwoordelijk voor het beheer van kerkelijke gelden en goederen, zoals het beheer en onderhoud van het kerkgebouw, de pastorie, de bijgebouwen, de financiële administratie, het bijhouden van het bestand van gemeenteleden en het in stand houden van de predikantsplaats. Een belangrijke activiteit van de kerkrentmeesters is de jaarlijkse actie Kerkbalans (zie onder Kerkbalans).

Kosterschap

Het kerkgebouw en de bijbehorende zalen worden beheerd door een of meer koster(s). De koster wordt bijgestaan door een of meer hulpkosters en een schoonmaakteam. De koster(s) beheren ook de zaalverhuur.

BHV-ers

Enkele gemeenteleden zijn opgeleid tot en aangesteld als bedrijfshulpverlener. Hun taak is om hulp te verlenen bij incidenten en ervoor te zorgen dat erger wordt voorkomen. Het gaat dan om het verlenen van eerste medische hulp, maar ook adequaat handelen bij brand ,e.d. De BHV-ers worden ingeroosterd, zodat bij elke dienst een BHV-er aanwezig is.

De organisten

Organisten worden benoemd door het college van kerkrentmeesters, na overleg met de kerkenraad, bij voorkeur uit de lidmaten der kerk en zo mogelijk uit hen, die in het bezit zijn van één der diploma's, die afgegeven zijn door de sectie Eredienst en Kerkmuziek van de PKN.

De administrateur

Het college van kerkrentmeesters delegeert het voeren van de financiële administratie aan de administrateur. Met de functie van administrateur wordt invulling gegeven aan functiescheiding waarbij administreren en beschikken over gelden wordt gescheiden.

De ledenadministrateur

De ledenadministrateur verzorgt de administratie van persoonsgegevens van alle leden van de Hervormde Gemeente (kerkelijk bureau). Bij het voeren van de ledenadministratie wordt gewerkt conform het privacy statement (AVG) zoals vastgesteld door de kerkenraad.

Collecten

In de wekelijkse kerkdiensten wordt in het algemeen driemaal gecollecteerd. Tijdens de dienst voor diaconie en kerkrentmeesters en na afloop bij de uitgang voor een ander kerkelijk doel of diaconale bestemming. De bestemming wordt in het kerkblad 'Kerkewerk', op de website, via de Compass-app en bij aanvang van de dienst bekendgemaakt.

Solidariteitsfonds

De landelijke kerk kent een zogenoemd solidariteitsfonds om het ook voor kleinere gemeenten mogelijk te maken om te blijven bestaan. Jaarlijks ontvangen alle lidmaten en doopleden een acceptgiro voor de bijdrage aan dit fonds. Een deel van deze bijdrage is bestemd voor de plaatselijke eigen gemeente.

Kerkbalans

Plaatselijke gemeenten hebben tot taak de verkondiging van het Evangelie en van daaruit de zorg voor de medemens, dichtbij en ver weg. Om de Evangelieverkondiging mogelijk te maken zijn mensen en gebouwen nodig. Leden van de plaatselijke gemeenten moeten de financiële middelen hiervoor zelf bijeen brengen. De kerk ontvangt voor haar werk geen overheidssubsidie. De inkomsten

van de gemeenten bestaan voor ca. 80 procent uit vrijwillige bijdragen van de gemeenteleden. Dat gebeurt voor een belangrijk deel door middel van de actie Kerkbalans.

De actie Kerkbalans wordt elk jaar in januari gehouden. Alle gemeenteleden ontvangen van kerkenraadsleden en vrijwilligers een folder en een brief waarin uiteen is gezet hoe het financiële plaatje van de gemeente er voor het nieuwe jaar uitziet. Van de leden wordt gevraagd een financiële bijdrage te verstrekken die gebaseerd is op draagkracht en op vrijwilligheid. Op een toezeggingsformulier kan men aangeven hoeveel men wil geven en in hoeveel termijnen de toegezegde bijdrage wordt betaald. In januari gaat het om een toezegging. Betaling daarvan kan plaatsvinden in termijnen (maand/kwartaal/halfjaar, e.d.). Het toezeggingsformulier wordt in een gesloten envelop bij de gemeenteleden opgehaald.

Orgelfonds

Het orgelfonds is ingesteld voor de instandhouding, uitbreiding, reparatie en eventuele restauratie van het orgel.

Gemeentelijke activiteit

Eenmaal per twee jaar wordt in de zalen van de kerk een gemeentelijke activiteit georganiseerd (voorheen bazaar) door een aantal gemeenteleden in nauwe samenwerking met de kerkrentmeesters. De netto opbrengst komt ten goede aan een goed doel en/of de verbetering van het interieur van de kerk, de zalen of de keuken.

Onderhoud

Bij het onderhoud van het kerkgebouw wordt gebruik gemaakt van een meerjarenonderhoudsplan dat in 2022 is opgesteld door een bouwtechnisch bureau. Dit plan beschrijft het benodigde onderhoud, bevat een planning waarin het onderhoud dient plaats te vinden en een inschatting van de kosten ervan.

Meerjarenraming

Meerjarenraming: 2023-2033

Ten behoeve van het beroepingswerk is een financiële meerjarenraming opgesteld voor de komende 11 jaar: 2023-2033. Deze raming is opgesteld om inzicht te krijgen in de vraag of wij als gemeente de komende 8 jaar een predikant voor een aanstelling van 100% kunnen betalen en er ook na 8 jaar zicht is op het kunnen doorbetalen van de predikant gedurende tenminste 3 jaar, zonder dat wij als gemeente in de financiële problemen komen.

Uitgaande van de opgestelde meerjarenraming verwachten wij dat wij de komende 11 jaar een predikant voor een aanstelling van 100% kunnen betalen. Gedurende deze periode zullen naar verwachting op jaarbasis financiële tekorten kunnen ontstaan, die kunnen wij opvangen met onze financiële reserve. Onze vrije buffer zal hierdoor de komende jaren naar verwachting teruglopen tot een relatief klein bedrag ten opzichte van onze jaarlijkse lasten.

Verkoop pastorie

Mochten wij in de toekomst onverhoopt in een scenario terechtkomen waarin onze reserve op een gegeven moment nihil bedraagt, dan kunnen wij onze pastorie verkopen om onze financiële reserve en liquiditeit aan te vullen. In dat geval heeft het onze voorkeur om de pastorie te verkopen aan een partij waarvan wij de pastorie kunnen terug huren zodat wij die kunnen blijven gebruiken als woning voor onze predikant. Op de pastorie rust geen hypotheeklening en de WOZ-waarde bedroeg in 2022 617.000 euro conform de jaarrekening over 2022. De opbrengst van een eventuele verkoop van de pastorie is niet meegenomen in de meerjarenraming.

Inzetbaarheid kerkgebouw

Verder gaan wij onderzoeken in hoeverre ons kerkgebouw breder kan worden ingezet dan uitsluitend voor kerkelijke functies. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan concerten en het verhuren van de zalen van ons kerkgebouw voor maatschappelijke activiteiten, zoals die van de burgerlijke gemeente Katwijk, of voor recepties/vergaderingen van organisaties in de omgeving van Valkenburg. Daarmee worden de maatschappelijke relevantie en zichtbaarheid van onze kerkelijke gemeente versterkt. Voor het breder inzetten van ons kerkgebouw gelden als randvoorwaarden dat de kosten hiervan (zoals de inzet van een beheerder) worden terugverdiend door de inkomsten en dat kerkelijke functies ten allen tijde voorrang hebben. De extra jaarlijkse inkomsten die gegenereerd kunnen worden door het breder inzetten van ons kerkgebouw zijn niet meegenomen in de meerjarenraming.

Meerjarenonderhoudsplan

Bij de meerjarenraming is voor de begroting van de uitgaven en kosten gebruik gemaakt van het voornoemde rapport van het bouwtechnisch bureau dat een meerjarenraming bevat van de begrote kosten.

Ten opzichte van deze raming hebben we een aantal wijzigingen doorgevoerd:

- Een stelpost van 10% per jaar op de begrote kosten voor onvoorziene extra kosten hebben we geschrapt.
- Gelijksortige werkzaamheden zijn gebundeld en naar hetzelfde jaar geschoven.
- Zaken die puur visueel zijn, zoals het sauzen van de binnenwanden en het op termijn vervangen van toiletten, hebben we geschrapt.
- Zaken die door gemeenteleden zelf kunnen worden gedaan, zoals het bijhouden van de beplanting zijn geschrapt. We gaan ervan uit dat dit wordt opgepakt door vrijwilligers, zoals ook het kerkgebouw wordt schoongehouden door vrijwilligers en de kosterfunctie in onze gemeente wordt ingevuld door vrijwilligers.
- Vervanging van ketels in 2023 is na recente inspectie verschoven naar 2028.
- Kosten van de ramen zijn teruggebracht van 110.000 euro naar minder dan 50.000 euro door goedkopere aanpak van de renovatie die het College van Kerkrentmeesters heeft geregeld.

Posten die we geschrapt hebben en door vrijwilligers gedaan moeten worden:

- periodiek goten/putten nalopen en schoonmaken
- periodiek nalopen schelpenpad
- periodiek onkruid en bladeren verwijderen
- periodiek bestaande beplanting rondom de kerk water geven en onderhouden

- snoeiwerkzaamheden rondom de kerk
- schoonmaken gevelkozijnen i.c.m. reguliere glasbewassing €1000 naar €250 per jaar

Opbrengsten levend geld

Deze categorie betreft de vrijwillige bijdragen van onze leden; de collecten in de kerkdiensten; de giften; de ontvangsten voor de solidariteitskas en de inkomsten uit projecten, zoals de bazar/lentemarkt. De hoogte van de opbrengsten levend geld hangt samen met de verwachte ontwikkeling van het aantal leden van onze gemeente en de verwachte financiële bijdrage die onze leden de komende jaren zullen geven. Beide factoren worden hierna toegelicht.

Allereerst het aantal leden van onze gemeente. Op basis van de historische ontwikkeling van het aantal leden gedurende 2014-2022 zien we dat het aantal leden van onze gemeente jaarlijks met gemiddeld 2% terugloopt. Deze aanname is ook verwerkt in onze meerjarenraming. Hierbij is voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met twee ontwikkelingen die een positieve invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van het aantal leden. De eerste ontwikkeling hangt samen met het speerpunt in ons beleidsplan dat gericht is op het vergroten van de betrokkenheid van onze leden (zie paragraaf 3.1). De tweede ontwikkeling hangt samen met de komst van de nieuwe woonwijk Valkenhorst. De huidige plannen gaan uit van ongeveer 5600 woningen in deze wijk, waarbij er geen kerkgebouw wordt geplaatst. Wanneer deze ontwikkelingen een positieve impact hebben op het aantal leden van onze gemeente, zullen die ook leiden tot financiële meevallers ten opzichte van de opgestelde meerjarenraming.

Ten tweede de financiële bijdrage van onze leden. De gemiddelde jaarlijkse bijdrage van onze leden is over de periode 2014-2022 jaarlijks met gemiddeld 5% gestegen. We zien deze betrokkenheid ook terug in bijvoorbeeld de financiële actie die we hebben gehouden om ons nieuwe orgel te bekostigen en de inkomsten uit de bazar en de talentenveiling die we dit jaar hebben gehouden en 25% hoger lagen dan vooraf begroot. Dit geeft ons het vertrouwen dat we voor de komende jaren in onze meerjarenraming ervanuit mogen gaan dat onze leden hun gemeente financieel steunen om een eventuele terugloop van het aantal leden te compenseren.

Bijlagen

Bijlage 1 - Plaatselijke regeling hervormde gemeente Valkenburg a/d Rijn

Inleiding

In de ordinanties (kerkorde) voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat de kerkenraad van een gemeente binnen de kaders van de kerkorde zelf zaken mag regelen. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip 'plaatselijke regeling' gebruikt. De kerkorde schrijft ook voor dat de kerkenraad een plaatselijke regeling opstelt.

Deze plaatselijke regeling bevat conform de kerkorde:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente.

De kerkenraad neemt conform de kerkorde geen besluiten tot het wijzigen van de plaatselijke regeling dan nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.

De plaatselijke regeling wordt na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering.

De leden van de gemeente zijn in de gelegenheid gesteld om over de conceptversie van deze regeling hun mening kenbaar te maken. Vervolgens is de definitieve versie door de kerkenraad vastgesteld op 31 januari 2022.

De vorige regeling is in concept vastgesteld door de kerkenraad op 26 oktober 2011 en besproken op de gemeentevond van 16 februari 2012, waarna die is vastgesteld door de kerkenraad op 27 februari 2012.

Inhoudsopgave

1. Samenstelling kerkenraad
2. Verkiezing ambtsdragers
3. Werkwijze kerkenraad
4. Besluitvorming
5. Kerkdiensten
6. Vermogensrechtelijke aangelegenheden
7. Overige bepalingen en ondertekening

Samenstelling kerkenraad

1.1. Aantal ambtsdragers

De kerkenraad kent de volgende samenstelling:

Ambt	Aantal
Predikant	1
Ouderlingen	14

Ouderlingen-kerkrentmeester	6
Diakenen	6
Totaal	27

Verkiezing ambtsdragers

Verkiezing van ouderlingen, ouderlingen-kerkrentmeester en diakenen

2.1.1.

Bij vacatures in de kerkenraad stelt de kerkenraad de kandidatenlijst op per ambt. De kerkenraad kan zelfstandig belijdende leden kandidaat stellen. De kerkenraad is verder gehouden degenen die door ten minste twee stemgerechtigde leden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht.

2.1.2.

De uitnodiging tot het doen van aanbevelingen, wordt tenminste vier weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan. De aanbevelingen dienen binnen twee weken na afkondiging te worden ingeleverd bij de scriba.

2.1.3.

Verkiezing door de stemgerechtigden van de gemeente vindt plaats, indien er meer kandidaten dan vacatures zijn. In andere gevallen wordt de kandidaat of kandidaten verkozen verklaard. Als blijkt dat er minder kandidaten zijn voorgedragen dan het aantal vacatures, dan kan de kerkenraad conform artikel 2.1.1 de kandidatenlijst zelf verder aanvullen tot het aantal openstaande vacatures is vervuld. De kerkenraad is dus niet verplicht om in deze situatie opnieuw de gemeente te vragen om mensen voor te dragen.

2.1.4.

Wanneer verkiezingen plaatsvinden, wordt de uitnodiging om te stemmen tenminste twee weken voordat de verkiezing plaats heeft door de kerkenraad gedaan.

2.1.5.

Bij verkiezingen zijn de belijdende leden stemgerechtigd.

2.1.6 De stemming geschiedt schriftelijk door de stemgerechtigde gemeenteleden die daadwerkelijk aan de stemming deelnemen. Kandidaten zijn verkozen die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald. Tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de kandidaten die de meeste stemmen behaalden. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

2.1.7.

Er kan bij volmacht worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen van stemgerechtigde leden.

2.1.8.

De verkiezing vindt plaats in de maand oktober/november van de oneven jaren, tenzij zwaarwegende omstandigheden erom vragen om de verkiezingen op een ander moment te laten plaatsvinden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de kerkorde, die regelt dat aftredende ambtsdragers zo mogelijk in de kerkenraad zitting houden tot hun opvolgers zijn bevestigd, doch in elk geval niet langer dan zes maanden na de datum waarop hun ambtstermijn volgens het rooster van aftreden verstreken is.

2.1.9.

Ouderlingen en diakenen die na een eerste termijn aangeven voor een tweede of derde termijn beschikbaar te zijn, worden op grond van hun eerste verkiezing door de kerkenraad herkozen verklaard.

2.1.10.

Nadat degenen die verkozen zijn hun roeping hebben aanvaard, maakt de kerkenraad hun namen aan de gemeente bekend om haar goedkeuring te verkrijgen met het oog op hun bevestiging respectievelijk verbintenis. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure of tegen de bevestiging van een gekozene kunnen worden ingebracht door stemgerechtigden en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.

2.1.11.

Eenmaal in de zes jaar worden de gemeenteleden in de gelegenheid gesteld te besluiten of de huidige verkiezingsprocedure gehandhaafd blijft of dat zij de kerkenraad machtigen om, na kennisneming van de ingekomen aanbevelingen voor de verkiezing van ouderlingen en diakenen, voor elke vacature afzonderlijk een dubbeltal vast te stellen, waaruit de verkiezing door de stemgerechtigde leden van de gemeente plaatsvindt. Deze zesjaarlijkse stemming vindt voor het einde van het zesde jaar plaats. De eerstvolgende stemming is in 2028.

Verkiezing van predikanten

2.2.1.

De verkiezing van een predikant geschiedt door de kerkenraad. De kerkenraad kan namelijk, zolang de gemeente meer dan tweehonderd stemgerechtigde leden heeft en op voorwaarde van medewerking en goedvinden van het breed moderamen van de classicale vergadering, een predikant verkiezen en hoeft de predikant niet ter verkiezing voor te leggen aan de stemgerechtigde leden.

2.2.2.

De verkiezing van een predikant geschiedt door de kerkenraad, op voordracht van een door de kerkenraad ingestelde beroepingscommissie.

2.2.3.

De beroepingscommissie doet een voordracht aan de kerkenraad. (= 2.2.2)

Als de kerkenraad deze voordracht overneemt, besluit de kerkenraad de voorgedragen predikant te verkiezen.

De kerkenraad maakt vervolgens de naam van de verkozen predikant aan de gemeente bekend door een mededeling in de kerkdienst en/of via het kerkblad.

Bezwaren tegen de gevolgde beroepingsprocedure (dus niet tegen de persoon van de verkozen predikant) dienen binnen vijf dagen na de bekendmaking te worden ingediend bij de kerkenraad.

Als de termijn waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt is verstreken of de ingebrachte bezwaren ongegrond zijn bevonden, brengt de kerkenraad het beroep uit.

Binnen een termijn van ten hoogste 14 dagen, na het uitgebrachte beroep, wordt de gemeente in gelegenheid gesteld, via een gemeenteavond, nader kennis te maken met de beroepen predikant en de predikant met de gemeente.

2.2.4.

Een beroepingscommissie bestaat uit maximaal acht leden, waarvan minimaal vier kerkenraadsleden en maximaal vier andere gemeenteleden. Gemeenteleden wordt gevraagd zich aan te melden. Als er interesse is, kunnen gemeenteleden ook vanuit de kerkenraad benaderd worden. De kerkenraad benoemt de commissieleden.

2.2.5.

Een beroepingscommissie werkt op basis van een profielschets die door de kerkenraad is vastgesteld, nadat zij de gemeente hierover heeft geconsulteerd.

Werkwijze kerkenraad

3.1.

De kerkenraad vergadert in de regel iedere laatste maandag van de maand, met uitzondering van de maanden juli en december.

3.2.

De vergaderingen van de kerkenraad worden tenminste drie dagen van tevoren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken die aan de orde zullen komen (de agenda).

3.3.

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de kerkenraad wordt vastgesteld. Dit wordt, al dan niet in verkorte vorm, openbaar gemaakt door middel van publicatie.

3.4.

De kerkenraad kiest uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor 1 (fungeert als vicevoorzitter) en facultatief een assessor 2 (fungeert als vice-scriba), met dien verstande dat in elk geval een predikant deel uitmaakt van het moderamen. De verkiezing van het moderamen geschiedt in de eerste vergadering na de bevestiging van nieuwe kerkenraadsleden en na een persoonswijziging in het moderamen. In het moderamen nemen in ieder geval plaats de voorzitter van het college van diakenen, de voorzitter van het college van ouderling-kerkrentmeesters en de voorzitter van het college van ouderlingen (niet zijnde de ouderling-kerkrentmeesters).

3.5.

Het moderamen heeft tot taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen.

3.6.

Indien de kerkenraad de gemeente kent in een bepaalde zaak en haar daarover hoort, belegt de kerkenraad een bijeenkomst met de (betreffende) leden van de gemeente. Deze bijeenkomst wordt gepubliceerd en afgekondigd in de kerkdiensten op tenminste twee zondagen, die aan de bijeenkomst voorafgaan. In deze berichtgeving maakt de kerkenraad kenbaar over welke zaak hij de gemeente wil horen.

3.7.

Ten aanzien van begrotingen die de kerkenraad voorlopig heeft vastgesteld, stelt de kerkenraad de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening hierover kenbaar te maken door aan hen de mogelijkheid te geven, hun meningen schriftelijk door te geven aan het college van kerkrentmeesters en de scribe van de kerkenraad. De kerkenraad publiceert hiertoe de voorlopig vastgestelde begrotingen en legt die tevens ter inzage. De kerkenraad informeert daarbij de leden van de gemeente dat zij hun mening hierover kenbaar kunnen maken op de voorgenoemde manier en dat reacties tot drie dagen na het einde van de periode van ter inzagelegging kunnen worden gestuurd aan de scribe van de kerkenraad.

3.8.

Ten aanzien van de jaarrekeningen die de kerkenraad voorlopig heeft vastgesteld, stelt de kerkenraad de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening hierover kenbaar te maken door aan hen de mogelijkheid te geven hun meningen schriftelijk door te geven aan het college van kerkrentmeesters en de scribe van de kerkenraad. De kerkenraad publiceert hiertoe de voorlopig vastgestelde jaarrekeningen en legt die tevens ter inzage. De kerkenraad informeert daarbij de leden van de gemeente dat zij hun mening hierover kenbaar kunnen maken op de voorgenoemde manier en dat reacties tot drie dagen na het einde van de periode van ter inzagelegging kunnen worden gestuurd aan de scribe van de kerkenraad.

3.9.

De kerkenraad kan, zo gewenst, besluiten dat gemeenteleden als toehoorder en adviseur tot vergaderingen toegelaten worden. De kerkelijk werker wordt met het oog op de uitoefening van diens werkzaamheden als toehoorder en adviseur toegelaten tot de vergaderingen van de kerkenraad.

3.10.

Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scribe, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van de kerkorde.

3.11.

De kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door een aantal commissies. Nadere bepalingen omtrent de samenstelling, benoeming en opdracht van de commissies, de contacten tussen kerkenraad en de commissies, de werkwijze van de commissies, de rapportage aan de kerkenraad en dergelijke worden per commissie vastgelegd in een instructie, die als bijlage aan deze plaatselijke regeling worden gehecht en/of verwerkt in het beleidsplan.

3.12.

De kerkenraad stelt telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan op, na daarover overleg gepleegd te hebben met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente. Elk jaar pleegt de kerkenraad met dezelfde colleges en organen overleg over eventuele wijziging van het beleidsplan. De eerstvolgende versie van het beleidsplan wordt in 2022 vastgesteld.

3.13.

Met het oog op de kwaliteit van het kerkenraadswerk maakt de kerkenraad een regeling voor de wijze waarop en met wie jaargesprekken worden gehouden, onder wie in elk geval de predikanten die in de gemeente werkzaam zijn en ook de kerkelijk werkers die in het ambt zijn bevestigd. In de jaargesprekken komt aan de orde de kwaliteit van het werk van de kerkenraad als geheel en van de betrokkenen in het bijzonder alsook het welbevinden van alle betrokkenen. De gelijkwaardigheid van de ambten bepaalt het karakter van de jaargesprekken.

Besluitvorming

4.1.

De besluitvorming in kerkelijke lichamen, kerkenraad, college van kerkrentmeesters en het college van diakenen is opgenomen in de kerkorde en vraagt geen verdere uitwerking in deze plaatselijke regeling.

Kerkdiensten

5.1.

De wekelijkse kerkdiensten van de gemeente worden volgens een door de kerkenraad vastgesteld rooster gehouden in de Kerk, Castellumplein 1 te Valkenburg aan den Rijn. Op de zondagen zullen in de regel twee diensten worden gehouden, die aanvangen 's morgens om 10.00 uur en 's avonds om 18.30 uur. Tijdens deze diensten kunnen naast onze predikant met instemming van de kerkenraad ook anderen voorgaan. Hiertoe stelt de kerkenraad jaarlijks het preekrooster vast, evenals het overzicht van voorgangers die de preekvoorzieners gebruikt voor het inroosteren van voorgangers. Bij zwaarwegende omstandigheden kan de preekvoorzieners afwijken van het voorgenoemde overzicht. Hierbij legt de preekvoorzieners de beoogde afwijking ter instemming voor aan de kerkenraad. Mocht hiervoor onvoldoende tijd zijn, dan volstaat het informeren van de kerkenraad door de preekvoorzieners.

5.2.

Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen zowel belijdende leden als doopleden de doopvragen beantwoorden. Indien één van de doopouders de doopvragen niet bevestigend kan beantwoorden, dan is er de mogelijkheid om expliciet in te stemmen met de doop van kinderen.

5.3.

Tot de deelname aan het avondmaal worden belijdende leden toegelaten.

5.4.

Levensverbintenissen van twee personen, anders dan een huwelijk van man en vrouw, kunnen in onze gemeente niet worden ingezegend.

5.5.

In de 'stille week' voor Pasen zijn er op donderdag- en zaterdagavond korte vieringen als momenten van bezinning, die willen bijdragen aan een diepere beleving van het lijden, sterven en de opstanding van Jezus Christus.

Vermogensrechtelijke aangelegenheden

De vermogensrechtelijke aangelegenheden -kerkrentmeesterlijk

6.1.1.

Tijdens de eerste vergadering na een persoonswijziging van het college wijst het uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. Het college van kerkrentmeesters draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.

6.1.2.

Het college van kerkrentmeesters is bevoegd om, zo gewenst, een lidmaat van de gemeente te benoemen als administrateur. De administrateur woont de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in de kerkorde betreffende de geheimhouding van toepassing.

6.1.3.

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de kerkrentmeesters, middels het plaatsen van een tweede handtekening op een door een andere functionaris aangemaakte betalingsopdracht (volgens het vier-ogen-principe). Deze andere functionaris kan de administrateur, de financiële administrateur of de secretaris zijn. Betalingen worden verricht met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan, de begroting, of specifieke besluiten die door de kerkenraad in een vergadering genomen zijn. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de secretaris op als zijn/haar plaatsvervanger.

De vermogensrechtelijke aangelegenheden -diaconaal

6.2.1.

Tijdens de eerste vergadering na een persoonswijziging van het college wijst het uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. Het college van diakenen draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.

6.2.2. Het college van diakenen is bevoegd om, zo gewenst, een lidmaat van de gemeente te benoemen als administrateur. De administrateur woont de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in de kerkorde betreffende de geheimhouding van toepassing.

6.2.3.

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, middels het plaatsen van een tweede handtekening op een door een andere functionaris aangemaakte betalingsopdracht (volgens het vier-ogen-principe). Deze andere functionaris kan de administrateur of de secretaris zijn. Betalingen worden verricht met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van vijfduizend euro per betaling. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de secretaris op als zijn/haar plaatsvervanger.

De vermogensrechtelijke aangelegenheden -begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster

6.3.1.

Elk jaar plegen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen met de kerkenraad en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente overleg over de -in samenhang met het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan- op te stellen begrotingen en het collecterooster van het komende kalenderjaar.

6.3.2.

Vóór 1 november dienen het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en de commissies (indien van toepassing) hun ontwerpbegrotingen bij de kerkenraad in, vergezeld van een door hen in onderling overleg opgesteld gemeenschappelijk ontwerpcollecterooster.

6.3.3.

Indien de kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de ontwerpbegrotingen overlegt hij met het betrokken college over de voorgenomen wijziging. Indien over de wijziging geen overeenstemming wordt verkregen, vraagt de kerkenraad bemiddeling van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken. Eerst na bemiddeling van het regionale college neemt de kerkenraad een definitief besluit.

6.3.4.

Nadat de kerkenraad de begrotingen voorlopig heeft vastgesteld, worden deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid, hun mening over de begrotingen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven (zie artikel 3 'Werkwijze kerkenraad'). Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van ter inzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad. Daarna stelt de kerkenraad de begrotingen en het collecterooster vast.

6.3.5.

De kerkenraad legt elk jaar vóór 15 december de begrotingen voor het komende kalenderjaar met - ter informatie bijgevoegd - het beleidsplan voor aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken.

6.3.6.

Jaarlijks vóór 1 mei dienen het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en de commissies (indien van toepassing) hun ontwerpjaarrekeningen over het laatst verlopen kalenderjaar in bij de kerkenraad.

6.3.7.

Deze jaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid, hun mening over de jaarrekeningen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven (zie artikel 3 'Werkwijze kerkenraad'). Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van ter inzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad.

6.3.8.

Daarna stelt de kerkenraad de jaarrekeningen vast, hetgeen strekt tot decharge van de kerkrentmeesters respectievelijk de diakenen inzake het door hen gevoerde beheer, tenzij de kerkenraad een voorbehoud maakt, of het regionale college voor de behandeling van beheerszaken nader overleg wenst.

6.3.9.

De kerkenraad legt elk jaar vóór 15 juni de jaarrekeningen over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controle voor aan het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken.

6.3.10.

Elk jaar wordt vóór de vaststelling van de jaarrekeningen de financiële administratie van de gemeente en van de diaconie gecontroleerd door een door de kerkenraad aan te wijzen registeraccountant of accountant-administratieconsulent dan wel twee andere onafhankelijke deskundigen.

6.3.11.

De overige taken van het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen zijn opgenomen in de kerkorde en vragen geen verdere uitwerking in deze plaatselijke regeling.

Overige bepalingen en ondertekening

7.1.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering.

7.2.

Ondertekening

Aldus te Valkenburg aan den Rijn vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van ... (datum)

Voorzitter

... (handtekening)

Scriba

... (handtekening)

Samen Leren Groeien

Hervormde gemeente Valkenburg aan den Rijn

Inleiding

Samen leren groeien in geloof. Dat is onze wens voor onze gemeente. Maar niet zonder jou.

Voor jou ligt onze aanzet voor de visie hoe we met elkaar gemeente willen zijn. Deze visie schetst hoe we samen willen groeien in geloof en beschrijft de uitdagingen waar we voor staan. Deze visie is nadrukkelijk niet meer dan een aanzet, want we willen deze visie met jou bespreken op onze gemeente-avond op 24 juni a.s. en horen wat jouw gedachten en ideeën hierover zijn.

Deze visie is geïnspireerd op de Bijbel en op de uitkomsten van de vragenlijst die door een aantal leden van onze gemeente is ingevuld. De uitkomsten van de vragenlijst zijn samengevat in een separaat document 'Uitkomsten vragenlijst beroepingswerk'. Verder is bij het formuleren van deze visie rekening gehouden met een aantal actuele ontwikkelingen.

Deze visie is geen beleidsplan, maar kan wel als richtingwijzer worden gebruikt bij het opstellen van beleid voor onze gemeente. Deze visie bevat ook geen panklare oplossingen voor de uitdagingen waar we als gemeente voor staan. Deze uitdagingen vragen om een uitwerking door ons als gemeente. Dat klinkt als mensenwerk, maar we mogen ons hierin afhankelijk weten van Gods zegen. Laten we bij de uitwerking van deze visie steeds opnieuw zoeken naar Gods leiding.

Hoofdstuk 1 beschrijft wie we willen zijn als gemeente. Vervolgens benoemt hoofdstuk 2 de uitdagingen die we daarbij tegenkomen. Hoofdstuk 3 bevat tenslotte suggesties hoe we samen tot een gedragen uitwerking van deze visie kunnen komen en op welke wijze de beschreven uitdagingen kunnen worden opgepakt.

1. Gemeente-zijn

1.1 Inleiding

De Bijbel spreekt over het lichaam van Christus als alle gelovigen van alle plaatsen en van alle tijden. Als Hervormde gemeente in Valkenburg aan den Rijn zijn we daarin een klein radertje. Onze gemeente is niet nieuw. In onze kerk wordt al meer dan 400 jaar het Evangelie verkondigd. In onze visie willen we verbinding houden met de generaties voor ons en ons bezinnen hoe we het onveranderlijke Evangelie van Jezus Christus vorm kunnen geven in onze tijd.

Wij zijn een gemeente die tot 2004 behoorde tot de Hervormde Kerk. In 2004 hebben we besloten om mee te gaan in de PKN en daar als Hervormde Gemeente binnen de PKN een plaats in te nemen.

De PKN is een samengaan van verschillende kerken die heel uiteenlopend tegen het Evangelie en belijdenissen aankijkt. Dat maakt dat we als gemeente duidelijk moeten maken waar wij staan. Wij hebben ons uitgesproken dat we de Bijbel als Gods Woord accepteren en in verbinding met de geschiedenis van de kerk ons scharen achter de geloofsbelijdenissen. In kerkelijke termen heet dit een Confessionele Gemeente.

Op het fundament van de Bijbel en de belijdenissen mogen we verder bouwen. Hoe we dat willen doen, is een blijvend onderwerp van gesprek, omdat we daar verschillend over denken. Onze gemeente is onderdeel van de wereldwijde kerk van alle plaatsen en eeuwen. Zoals God vanaf het ontstaan van de christelijke gemeente een weg is gegaan met Zijn gemeente door de tijden heen, wil Hij ook ons in deze tijd toerusten en inzicht geven hoe gemeente te zijn in deze tijd. Daarvoor is het nodig om vanuit ons fundament met elkaar een vertaling te maken naar de tijd van vandaag. Anders gezegd, we willen de boodschap niet veranderen, maar willen wel met elkaar kijken naar de wijze waarop we de boodschap communiceren. Het is namelijk ons verlangen dat zoveel mogelijk mensen van alle leeftijden zich thuis kunnen voelen in onze gemeente.

Dit hoofdstuk beschrijft hoe we gemeente willen zijn. We laten ons daarbij inspireren door de Bijbel en de uitkomsten van de vragenlijst die door een aantal gemeenteleden is ingevuld.

1.2 Eerste gemeenten

Zien we het voor ons: het is pinksterfeest in Jeruzalem. Het is ontzettend druk in de stad en dan begint Petrus vol van Gods Heilige Geest te getuigen van het lijden, sterven en de opstanding van de Here Jezus. De mensen die het horen, worden diep in hun hart geraakt en vragen Petrus wat ze moeten doen. En Petrus roept hen op zich te bekeren. Diezelfde dag worden 3000 mensen aan de volgelingen toegevoegd en gedoopt in de naam van Jezus Christus. Ze houden zich aan wat de apostelen hen leren, ze vormen een gemeenschap, eten en bidden samen. Ze komen veel bij elkaar en delen wat ze hebben met elkaar. Ze verkopen hun bezittingen en verdelen de opbrengst onder iedereen die het nodig heeft. Eensgezind komen ze samen in de tempel, ze loven en prijzen God en iedereen is onder de indruk van hen. Zo begint de eerste gemeente te ontstaan en elke dag voegt de Heere God mensen toe aan de gemeenschap die gered is (Hand. 2).

Wat klinkt dit heerlijk. Als wij dan toch mogen dromen over wie wij willen zijn als gemeente, dan zou het toch prachtig zijn als wij lijken op die eerste gemeente. Een groeiende gemeenschap vol van geloof en eensgezindheid. En tegelijkertijd bekruipt ons misschien ook het gevoel dat dit voor ons niet haalbaar is. Het lijkt bijna onmogelijk om zo gemeente te zijn en te blijven. Kunnen wij ons wel door hen laten inspireren of ligt de lat daarvoor te hoog? Misschien helpt het ons als we eens kijken hoe het verder gaat met deze eerste gemeente.

Het lijkt bijna een ideale gemeente, maar net als wij zijn ook zij nog niet volmaakt. En ook zij leven midden in een gebroken wereld. Helaas ondervinden ze daardoor al snel problemen. Petrus en Johannes worden gevangengenomen door andere Joden die Jezus niet erkennen als de beloofde Messias (4:1-22). We lezen over twee gemeenteleden Ananias en Saffira die de gemeente en God voorliegen (5:1-11). Er is onenigheid over de zorg voor weduwen in de gemeente (6:1). Later wordt Stefanus vermoord, omdat hij getuigt van de Here Jezus (7:54-60) en vervolgens wordt de hele gemeente in Jeruzalem zwaar vervolgd onder leiding van Paulus (8:1). Weer later kunnen we lezen dat er discussie is als Petrus vertelt dat hij heidenen het Evangelie heeft verkondigd en ze tot geloof zijn gekomen (11:1-3). We lezen ook over verbittering die ontstaat tussen de apostelen Paulus en Barnabas (15: 39).

Het is jammer om te lezen dat deze mooie gemeente al zo snel in moeilijkheden komt en hoewel het natuurlijk ons verlangen kan zijn om een eensgezinde gemeente te zijn, ervaren ook wij, als we eerlijk zijn, problemen en moeilijkheden door onderlinge onenigheid en verschillen. Of door onbegrip van mensen buiten de kerk. Laten we opnieuw kijken naar de eerste gemeenten en lezen hoe zij met moeilijkheden zijn omgegaan. Is het niet mooi om van hen te leren en ons hierdoor te laten inspireren?

Geloof

De leden van de eerste gemeente aanvaarden het gepredikte Woord (Handelingen 2:41). Hierbij gaan de apostelen in hun prediking uit van de kruisiging en opstanding van Jezus Christus (Handelingen 4:20). Maar in de gemeenten die gesticht worden, is er na verloop van tijd ook sprake van dwaalleer, gedachten en ideeën die het geloof in Jezus Christus ondermijnen. We zien dit bijvoorbeeld in Korinthe waar een aantal gemeenteleden beweert dat de volgelingen van Jezus niet zullen opstaan uit de dood (1 Kor. 15: 12). Paulus benoemt de dwaalleer in zijn brief aan hen en zet in dezelfde brief uiteen waarom deze gedachte verkeerd is en hoe dit leidt tot ongeloof (12-32). Hij legt uit hoe het wel zit en roept de gemeenteleden op om niet af te dwalen (15:33).

Het is mooi om te lezen dat deze dwalingen hardop worden uitgesproken in de gemeente en onderling bekend zijn. Is die ruimte er ook in onze gemeente om met elkaar te praten over de Bijbel en te leren van elkaar? Is er ruimte en kennis van de Schrift om elkaar te wijzen op dwalingen en elkaar aan te moedigen om het Evangelie van Jezus Christus volledig te aanvaarden? Kunnen we elkaar waarschuwen als het geloof in Jezus Christus in twijfel wordt getrokken of helemaal vaarwel wordt gezegd? Hebben we oog voor hen die het geloof of de gemeenschap de rug toekeren en ondernemen we net als Paulus actie om daarover te praten?

Gemeenschap

In een reactie op ruzie en verdeeldheid in de gemeente van Korinthe (1: 10-17) schrijft Paulus in zijn eerste brief aan hen dat ze als gemeente een tempel voor God zijn (3:17), gebouwd op hetzelfde fundament, namelijk Jezus Christus (3:11). En even later in de brief noemt hij de gemeente het lichaam van Jezus Christus. Een lichaam opgebouwd uit verschillende ledematen, maar allemaal behoren ze tot hetzelfde lichaam (12: 12-31). Met andere woorden, als christenen ben je een eenheid in Christus Jezus. Ook wij, gemeente in Valkenburg aan den Rijn, ZIJN één familie, wij ZIJN broeders en zusters. Wij hebben elkaar niet uitgekozen, maar zijn door de Heer geroepen en door Hem samengevoegd tot één lichaam. En dat geldt niet alleen voor de leden van onze gemeente, maar wij vormen één lichaam met alle volgelingen van de Here Jezus, van alle tijden, van alle kerken, wereldwijd. Deze eenheid is een feit en gelovigen moeten zich inspannen om de eenheid die geschapen is te bewaren door de band van vrede (Ef 4:3) en door de liefde (1 Kor. 13).

Tegelijkertijd zijn we een confessionele dorpsgemeente waarin leden uit diverse kerkelijke stromingen samenkomen. Het is niet eenvoudig om met al die verschillende persoonlijkheden en karakters, verschillende wensen en verlangens, verschillende opvattingen, gebruiken en tradities de eenheid te bewaren. En toch laat Paulus zien dat juist die verschillen nodig zijn, 'zodat u met alle heiligen ten volle

zou kunnen begrijpen wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is en u de liefde van Christus zou kennen (Ef 3: 18-19). Alsof we allemaal een puzzelstukje aanleggen en zo het grote plaatje, van wie Jezus is, steeds meer zichtbaar mag worden. En daar hebben we iedereen bij nodig. Het kinderlijke vertrouwen, de jongere die kritische vragen stelt, de jongvolwassene die twijfelt en zoekt, ouders die opvoedingsvragen hebben, ouderen die ervaring en levenswijsheid hebben. Alle karakters, opvattingen, talenten, gaven en leeftijden dragen bij aan het kennen en liefhebben van Jezus.

Vrede

Al die verschillen kunnen ook tot ruzie, verdeeldheid en onenigheid leiden. We zien dit in de eerste gemeente. De gemeenteleden in Jeruzalem horen dat Petrus tijdens een zendingsreis aan heidenen het Evangelie heeft verkondigd en dat ze tot geloof zijn gekomen. Een deel van hen bestrijdt de handelwijze van Petrus (11:1-3). De onvrede hierover wordt bij terugkeer van Petrus benoemd en Petrus kan in goede orde uitleggen wat hij heeft meegemaakt (11:4) en hij legt daarbij de nadruk op Gods leiding in dit alles. En toen de leden dit hoorden, waren zij gerustgesteld en verheerlijkten zij God.

Dit roept de herinnering op aan een avond in onze eigen gemeente met betrekking tot de vrouw in het ambt. Tijdens deze avond bleek dat gemeenteleden hierover van mening verschilden en dit leidde tot boze reacties en verwijten over en weer. Overtuigd van ieders eigen gelijk werd er vooral veel gezegd en weinig geluisterd. Aan het einde van de avond was niemand gerustgesteld en was er veel kapot gemaakt. Een gesprek in goede orde voeren over zo'n lastig onderwerp bleek in de gemeente niet mogelijk en heeft helaas ook nooit meer plaatsgevonden. En al is het bijna 20 jaar geleden gebeurd, de pijn en het verdriet daarover is nog altijd onderhuids voelbaar. Er zijn zelfs mensen die daardoor de gemeente hebben verlaten, die net als Paulus en Barnabas verbittering voelden (15: 39) en niet meer verder wilden in onze gemeente.

Wat zou het een zegen zijn als we in alle rust en in goede orde weer kunnen praten met elkaar over moeilijke onderwerpen. En dat we daarbij mogen luisteren naar elkaar, van elkaar leren en daarbij in alles Gods leiding mogen zoeken, zodat we aan het einde van het gesprek Hem samen mogen loven en prijzen. En dat als het gesprek niet goed gaat, we de pijn durven te benoemen en we elkaar om vergeving kunnen vragen. Dat we in de omgang met elkaar de ander voortreffelijker achten dan onszelf (Filip. 2:3).

Openheid en kwetsbaarheid

Als we kijken naar de Bijbel blijkt het een ontzettend open boek te zijn. Niets wordt verhuuld of toegedekt en alle vuile was wordt in het volle zicht buiten gehangen. Conflicten en ruzies worden met naam en toenaam genoemd. Petrus wordt op het matje geroepen. Paulus en Barnabas hebben ruzie. Er is onenigheid over de weduwen en ga zo maar door.

Daarnaast is het mooi om te zien dat de gemeenten het geen schande vinden om bij problemen de hulp in te roepen van een vertrouwenspersoon. Zo lezen wij dat de gemeente van Korinthe aan Paulus kenbaar heeft gemaakt dat ze diverse moeilijkheden en verdeeldheid ervaren en is zijn brief aan hen een reactie hierop. De brieven aan gemeenten waren rondzendbrieven, waardoor andere gemeenten konden leren van elkaars problemen en de daarbij behorende raad en adviezen van de apostelen.

Ook wij zijn als volwassenen in de gemeente een brief aan onze jongeren en kinderen en mensen buiten de gemeente. Durven we daarin open te zijn en moeite en tekortkomingen te benoemen? Durven we nederig en kwetsbaar te zijn en te erkennen dat we het soms niet zelf kunnen oplossen en hulp nodig hebben?

Hervorming

De eerste gemeente is een Joodse gemeente die de Here Jezus aanneemt als de Messias en Hem gehoorzaam wil volgen. Ze blijven samenkomen in de tempel en onderhouden de Joodse wet. Langzaam worden er steeds meer heidenen aan de gemeente toegevoegd en door hun zendingsreizen komen de apostelen in contact met diverse culturen en andere religies. De invloed van deze nieuwe gemeenteleden vraagt om bezinning op gebruiken, waarden en tradities. Welke waarden zijn van belang in het volgen van Christus en welke kunnen eventueel losgelaten worden. Dit leidt soms tot pittige gesprekken tussen conservatieve christenen, apostelen en ouderlingen (Hand. 15:5-7).

Wij mogen als gemeente een tempel zijn voor God, waar Hij met zijn Heilige Geest kan wonen en werken. Het fundament, de Here Jezus, staat vast, maar de tempel zelf is geen statisch gebouw, maar wordt gevormd met levende stenen (1 Petr. 2: 5). De leden van de gemeente worden gebouwd tot Gods woning. En wij leven, bewegen, zijn onderweg, er worden kinderen geboren en er overlijden mensen, wij vieren en huilen.

En wij leven in een bepaalde tijd en bepaalde samenleving en de invloed daarvan zal ook merkbaar zijn in onze gemeente. Dit betekent dat het huis verandert, dat het telkens weer nieuwe vorm krijgt, het wordt hervormd. Mensen vinden het over het algemeen best lastig om te veranderen en willen graag vasthouden aan dat wat vertrouwd is en zekerheid geeft. Is er ruimte in onze gemeente om daar met elkaar over te praten? Is er ruimte in onze gemeente om vast te houden wat eeuwigheidswaarde heeft en te veranderen waar het nodig is?

Groei

Gods huis is een organisch huis, dat groeien mag en dat tot zegen mag zijn voor velen. Want naast dat we een geestelijk huis worden genoemd, schrijft Petrus dat we ook een heilig en koninklijk priesterschap mogen zijn. Een gemeenschap die offers brengt om God en anderen tot dienst te zijn. Een gemeenschap die bruggen bouwt tussen God en de mensen die Hem nog niet kennen, tussen ouderen en jongeren, tussen mensen die verschillend denken. Een gemeenschap die over kerkmuren heen durft te kijken en contact heeft met broeders en zusters uit andere kerkgenootschappen, dichtbij, maar ook veraf zoals in Roemenië en andere landen. Deze ontmoetingen bieden kansen om van elkaar te leren, om feedback te ontvangen, om je relatie met de Here Jezus te verdiepen, zowel persoonlijk, maar ook als gemeenschap.

We mogen ernaar verlangen een gemeenschap te zijn die groeit in kennis, liefde en trouw, die geworteld is in goede grond en overvloedig vrucht draagt. Nu constateren wij steeds meer dat ouders het lastig vinden om kinderen op te voeden in het geloof, om de Bijbel met hen te lezen. De gemeentegroei groeien niet in aantal. Het aantal jongeren dat Follow Me volgt neemt af. De gebedskring bestaat nog steeds uit een hele kleine groep gemeenteleden.

De eerste gemeente was trouw in het geven van onderwijs, gebed en de verkondiging van Jezus Christus zowel in de tempel als in de huizen (5:42;6:4), waardoor de gemeente groeide in geloof. Ondanks dat wij merken dat er op dit moment weinig groei plaatsvindt in de gemeente verlangen wij ernaar om door onderwijs en gebed tijdens de eredienst en thuis in gezinnen en in kleinere groepen een gemeente te zijn die groeit in geloof en in aantal.

Van Christus uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden door elke band die ondersteuning geeft, overeenkomstig de mate waarin ieder deel werkzaam is. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde (Ef. 4:16).

1.3 Beelden vanuit de gemeente

Ten behoeve van de visievorming is een vragenlijst opgesteld en uitgezet onder gemeenteleden. Eén van de vragen betreft het beeld van onze leden hoe onze gemeente over een paar jaar eruit moet zien. Uit de gegeven antwoorden komt een aantal verschillende beelden naar voren. Deze beelden worden hierna toegelicht.

Levende gemeente

We willen een enthousiaste en levende gemeente zijn, vol van de Heilige Geest. Actief, inspirerend en vol passie. Een gemeenschap van gelovigen, die elkanders persoonlijk geloof versterken en samen de sacramenten beleven. Een gemeenschap waarin de leden elkaar kennen, betrokken zijn bij elkaar en met elkaar meeleven. Een gemeenschap waarin ruimte is voor discussie en waarin naar iedereen wordt geluisterd. Een gemeente waarin Gods Woord wordt verkondigd.

Gemeente met ruimte voor de jeugd

We willen een gemeente zijn waarin de jeugd actief betrokken is en veel jeugd in de kerk komt. Een gemeente die verschillende activiteiten organiseert voor en door de jeugd. Het vertrekpunt daarbij is dat we de jeugd serieus nemen. Dit betekent enerzijds dat we als gemeente letterlijk en figuurlijk meer ruimte willen creëren voor onze jeugd dat aansluit bij de ontwikkelingsfase waarin ze een visie vormen over hoe zij tegen het leven aan kijken. Anderzijds betekent dit dat we de verantwoordelijkheid hebben om datgene wat we zelf vanuit Gods Woord hebben ontvangen en geleerd proberen aan onze jeugd door te geven door hierover met hen in gesprek te gaan en een voorbeeldrol voor hen te vervullen.

Laagdrempelige gemeente

We willen een uitnodigende gemeente zijn waarin iedereen zich welkom voelt, open en vrij. Een gemeente waarvan de leden aanspreekbaar zijn voor mensen van buiten. Een gemeente waarin er plaats is om iedereen bij Gods Koninkrijk te betrekken, een veilige plek voor zowel ouderen, jongeren en kinderen. Pastoraal meelevend met iedereen die zich met onze gemeente verbonden voelt. Aantrekkelijk voor jonge gezinnen met kinderen.

Moderne gemeente

We willen een gemeente zijn die meegaat met de tijd waarbij het geloof dat we met elkaar belijden, wordt geplaatst in het heden. Een gemeente waarin ruimte is voor discussie. Een gemeente waarin regels en tradities geen doel op zichzelf zijn. Een gemeente waarbij de invulling van de eredienst meer aansluit bij het heden, waarin meer ruimte is voor variatie en inbreng door de gemeente zelf.

Vertrouwde gemeente

We willen geen gemeente zijn die verandert om te veranderen. We hechten aan onze huidige gemeente. Die voelt vertrouwd aan. Verandering is niet altijd beter. We willen onze identiteit niet verliezen. We willen een gemeente blijven waarin God, Jezus en de Heilige Geest centraal staan en waarin we geloven dat Jezus voor onze zonden is gestorven en opgestaan. Een gemeente waarin het Evangelie wordt uitgedragen en waarbij met respect wordt omgegaan met onze historische context en wortels.

1.4 Samenvatting

Het fundament van onze gemeente is Jezus Christus, we laten ons leiden door Zijn Woord, belijden samen ons geloof en vieren de sacramenten van doop en Heilig Avondmaal. Samen met christenen van alle tijden en plaatsen vormen we de gemeente van Jezus Christus. Hoe we daar in Valkenburg aan den Rijn vorm aan willen geven, is een proces waar we samen over mogen nadenken en praten. Door de verscheidenheid in onze gemeente kan dit best lastig zijn. In het verleden is gebleken dat een gesprek over een moeilijk onderwerp niet goed lukt en heeft geleid tot verwarring en soms ook tot verwijdering.

We willen ons laten inspireren door de eerste gemeenten in de Bijbel die in hun groeiproces ook moeilijkheden ondervonden en het is voor ons leerzaam om te ontdekken hoe zij hiermee zijn omgegaan. Het blijkt met name belangrijk om pijnpunten te benoemen, er met elkaar rustig over te praten, goed naar elkaar te luisteren en open en eerlijk te zijn. We verlangen ernaar om als gemeente te groeien in onderling vertrouwen, in veiligheid en in verbondenheid.

Gemeenteleden die de vragenlijst hebben ingevuld, hebben antwoord gegeven op de vraag hoe zij de gemeente zien over vier jaar. Hieruit komt naar voren dat zij ernaar verlangen dat onze gemeente:

- Een levende en enthousiaste gemeente is.
- Een gemeente is waar ruimte is voor de jeugd.
- Een laagdrempelige gemeente is.
- Een moderne gemeente is.
- Een vertrouwde gemeente is.

2. Uitdagingen

2.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk hebben we beschreven hoe we met elkaar gemeente willen zijn. We zien op de weg daarnaar toe een aantal uitdagingen. Deze uitdagingen hangen mede samen met de uitkomsten van het onderzoek dat onder onze gemeente is gehouden. Deze worden in dit hoofdstuk toegelicht.

2.2 Uitdagingen

Verwachten van God

De belangrijkste uitdaging is dat we ons blijven realiseren dat de toekomst van onze kerk in Gods hand ligt. Onze kerk is niet maakbaar.¹⁶ We willen werken aan onze gemeente, maar wel in het geloof dat we daarbij afhankelijk zijn van de gaven die God ons door zijn Geest geeft.

Missie

We willen graag een gemeente zijn waarin God, Jezus en de Heilige Geest centraal staan en waarin we geloven dat Jezus voor onze zonden is gestorven en opgestaan. Een gemeente waarin we groeien in ons persoonlijk geloof. Dat is ook de missie van onze gemeente. Onze missie luidt als volgt: 'De Hervormde Gemeente van Valkenburg aan den Rijn wil een gemeente zijn waar Christus wordt verkondigd en waarin men zich wil laten leiden en inspireren door Zijn Woord en Geest om samen (jong en oud) te groeien naar Zijn wil'. Slechts 61% van de respondenten geeft volmondig aan onze gemeente te herkennen in deze missie. Een aantal respondenten heeft hierbij aangegeven zich niet te herkennen in de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven.

Ook bij de missie van de jeugdwerkgroep komt een vergelijkbaar beeld naar voren. Die is als volgt geformuleerd: 'Wij zijn een gemeente waar jong en oud samen ontdekken wie de Here Jezus is, waar we, door de Geest te ervaren, (mogen) groeien in geloof en het goede nieuws van Gods liefde delen in de wereld dichtbij en veraf'. Ook bij deze missie geeft slechts iets meer dan de helft van de respondenten (54%) volmondig aan onze gemeente hierin te herkennen.

De vraag is hoe dit komt. De uitdaging is dat meer leden van onze gemeente zich gaan herkennen in de missie van onze gemeente én de wijze waarop we hier met elkaar invulling aan geven in de praktijk. Bij de invulling van gemeente-zijn zien we de landelijke ontwikkeling dat naast de fysieke kerkdienst met lofzang en verkondiging op zondag kerk in allerlei andere vormen plaatsvindt. Persoonlijke aandacht en contact spelen daarbij een belangrijke rol, waarbij mensen worden bereikt die zondags niet naar de kerk gaan en doordeweeks met van alles en nog wat druk zijn. Of zoals in een publicatie hierover staat: 'De kerk zou een plek moeten zijn die de verbinding maakt tussen de 2 procent van de zondagochtend en de 98 procent van de drukke werkweek. Dat betekent echt ruimte maken voor verandering.'¹⁷ Het is een manier om dertigers en veertigers te bereiken. Zij ontbreken in veel gemeenten in de kerkdienst op zondagmorgen en zijn ook ondervertegenwoordigd in de ledenaantallen van de PKN.

Betrokkenheid

We willen graag een gemeente zijn waarbij we betrokken zijn met elkaar. De praktijk is echter dat onze gemeente bestaat uit een relatief kleine betrokken kern. Dat blijkt uit de deelname vanuit de gemeente aan kerkelijke activiteiten, de deelname aan de wekelijkse eredienst, maar ook uit de deelname aan het onderzoek dat is uitgevoerd ten behoeve van deze visie. Ter illustratie: onze gemeente kent momenteel 1390 leden (ongeveer 700 huishoudens), waarbij de vragenlijst in het kader van ons

¹⁶ Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit?, dr. Arjan Plaisier, Reformatorisch Dagblad, 30 juni 2016.

¹⁷ Is er een toekomst voor de kerk zonder dertigers en veertigers?, CIP, 19 oktober 2020

onderzoek 'slechts' 237 keer is ingevuld (door een enkel lid of een echtpaar). Ook de online enquête van april over de gemeentefinanciën in het kader van het beroepingswerk werd 'slechts' door een klein deel (minder dan 100) van onze gemeenteleden ingevuld, ondanks herhaaldelijke oproepen om die in te vullen om daarmee de kerkenraad te helpen een besluit hierover te nemen. De uitdaging is dus om de betrokkenheid van onze gemeenteleden te vergroten. De noodzaak hiervan wordt onderstreept door een onderzoek waaruit naar voren komt dat de kerk toekomst heeft waar zij zich verbindt met anderen.¹⁸

Informatievoorziening

Bij het vergroten van de betrokkenheid van onze gemeenteleden kunnen we onder andere kijken naar de informatievoorziening binnen onze gemeente; de manieren waarop we elkaar informeren over het reilen en zeilen binnen onze gemeente. Het onderzoek laat zien dat de meningen over onze huidige informatievoorziening verdeeld zijn. Naast een groep die positief is over de huidige informatievoorziening, is er ook een groep die kritisch is. Het gaat daarbij om de website en het blad van onze gemeente (Kerkewerk) en het achterwege blijven van de toepassing van sociale media. De uitdaging is om de informatievoorziening, de communicatiemiddelen en de inhoud ervan, beter te laten aansluiten bij de behoeften binnen onze gemeente.

Talenten

Betrokkenheid kan ook tot uiting komen in en ondersteund worden door activiteiten binnen onze gemeente. In het onderzoek geeft slechts 1 op de 3 respondenten een positief antwoord op de vraag welke talenten zij zouden kunnen inzetten voor onze gemeente. In het verlengde hiervan wordt slechts door vier jongeren aangegeven dat zij betrokken willen worden bij de invulling van de kerkdienst. De uitdaging is om het animo onder onze gemeenteleden te vergroten om hun talenten in te zetten voor activiteiten binnen onze gemeente.

Veilige sfeer

Betrokkenheid komt ook tot uiting in de mate waarin en de wijze waarop we met elkaar delen wat ons bezighoudt. Uit het onderzoek komt echter naar voren dat slechts iets meer dan de helft van de respondenten (54%) volmondig aangeeft zijn mening kwijt te kunnen binnen onze gemeente. De uitdaging is om met elkaar een cultuur te creëren waarin we binnen onze gemeente meer ruimte en veiligheid ervaren om onze mening met elkaar te delen.

Leiding

Bij betrokkenheid kan ook worden gedacht aan de mate waarin de leden van onze gemeente zich vertegenwoordigd voelen door onze kerkenraad, die leiding geeft aan onze gemeente. Uit het onderzoek blijkt echter dat slechts 46% van de respondenten zich volledig vertegenwoordigd voelt door de kerkenraad van onze gemeente. De uitdaging is dat zoveel mogelijk gemeenteleden zich vertegenwoordigd gaan voelen door onze kerkenraad. En de uitdaging voor de kerkenraad is om daarbij onze gemeente zoveel mogelijk bij alles te betrekken en haar betrokkenheid te stimuleren door haar ruimte te geven om activiteiten te ontplooien.¹⁹

Jeugd

Bij betrokkenheid denken we ook aan onze jeugd. We willen een gemeente zijn, waarin ruimte is voor onze jeugd om invulling te geven aan haar geloof en waarmee de jeugd zich verbonden voelt. Uit het onderzoek en de reacties van de jeugd en jongeren (12-35 jaar) komt echter naar voren dat 47% van de respondenten van mening is dat het helemaal meetelt in onze gemeente. 44% van de respondenten geeft aan betrokken te willen worden bij besluitvorming of op een andere manier zijn mening ergens over te willen geven. En 42% geeft aan behoefte te hebben aan andere activiteiten in de kerk waarbij

¹⁸ <https://www.protestantsekerk.nl/verdieping/de-kerk-heeft-toekomst-waar-ze-zich-verbindt-met-anderen/>

¹⁹ *Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit?*, dr. Arjan Plaisier, Reformatorisch Dagblad, 30 juni 2016.

leeftijdgenoten ontmoet kunnen worden. De uitdaging is dus om onze jeugd te betrekken bij de gemeente.

Dit gegeven komt ook terug in de uitkomsten van het onderzoek, gedaan door Gesina Joziassé-van der Plas in het kader van haar opleiding, naar de invloed van onze gemeente op de geloofsontwikkeling van onze jongeren. Op basis van haar onderzoek komt een aantal uitdagingen voor onze gemeente naar voren bij het stimuleren van de geloofsontwikkeling van onze jeugd (Plas, 2021):

- Werken vanuit de relatie: een persoonlijke relatie aangaan met onze jeugd (het creëren van voorbeelden), het organiseren van activiteiten die bijdragen aan vriendschappen binnen onze gemeente
- Participatie van onze jongeren: jongeren de mogelijkheid geven om actief mee te denken bij het organiseren van activiteiten en de uitvoering daarvan
- Inzet van sociale media en internet: dit sluit aan bij de hiervoor beschreven uitdaging om onze informatievoorziening beter te laten aansluiten bij de behoeften binnen onze gemeente
- Ondersteuning van geloofsopvoeding in het gezin: dit sluit aan bij de hierna beschreven uitdaging om op een goede manier invulling te geven aan de geloofsopvoeding binnen onze gezinnen
- Minder hiërarchie: minder procedures en snelle besluitvorming waaraan jongeren kunnen deelnemen

Relaties met gelovigen die bewust het geloof handen en voeten geven, is voor jonge mensen belangrijker dan de traditionele indeling naar geloofsopvatting. Dat zegt jongeren niet veel.²⁰ De uitdaging om onze jeugd te betrekken bij de gemeente wordt onderstreept door de zorg onder gemeenteleden, die in het onderzoek naar voren komt, dat onze gemeente de komende jaren steeds kleiner zal worden. Enerzijds door vergrijzing en anderzijds als gevolg van verlies van onze jongeren. Deze zorg kan alleen worden geadresseerd als we als gemeente in staat zijn om de jeugd te betrekken bij onze gemeente.

Geloofsopvoeding

Betrokkenheid speelt ook een rol bij de geloofsopvoeding van de kinderen die in onze gemeente worden gedoopt en opgroeien. Uit het onderzoek blijkt dat een groot deel van de respondenten zich aangesproken voelt door de vraag tijdens doopdiensten om dopelingen op te dragen in hun gebeden, hen op te nemen in hun midden en naar hun vermogen te helpen groeien in het geloof en voor te gaan in het volgen van onze Here Jezus Christus. Tegelijkertijd geven respondenten aan te worstelen hoe zij hieraan invulling kunnen geven. Een van de verklaringen die daarvoor door hen wordt gegeven, is dat de invulling afhankelijk is van de bekendheid van de respondenten met de dopeling en/of diens ouders, dat dit vraagt om ontmoeting en dat dit lastig is als de ouders niet kerkelijk actief zijn. Een andere verklaring die wordt gegeven, is dat men het lastig vindt om invulling te geven aan geloofsopvoeding. Deze verklaringen geven onze gemeente twee uitdagingen.

De eerste uitdaging is om verbinding te creëren en te behouden met kinderen die in onze gemeente worden gedoopt als hun ouders niet kerkelijk actief zijn. Verbinding kan ons als gemeente helpen om hen te helpen groeien in het geloof en voor te gaan in het volgen van de Here Jezus Christus.

De tweede uitdaging is de ondersteuning van onze gezinnen om op een goede manier invulling te geven aan de geloofsopvoeding van onze eigen kinderen. Deze uitdaging wordt ook gestaafd door onderzoek dat uitwijst dat geloofsoverdracht in eerste instantie thuis gebeurt. Ouders krijgen echter minder steun van de samenleving, gelovigen zijn in de minderheid en iedereen heeft het druk. Het is dus belangrijk om ons niet alleen te richten op de jongeren, maar ook op hun ouders.²¹ Dit komt ook naar voren in het onderzoek van Gesina Joziassé-van der Plas.

²⁰ *Deze kerk weet jongeren juist heel goed aan zich te binden*, Trouw, 2 februari 2021.

²¹ *Deze kerk weet jongeren juist heel goed aan zich te binden*, Trouw, 2 februari 2021.

Kerkdienst

We willen een moderne gemeente zijn die meegaat met de tijd, maar daarbij zijn eigen identiteit koestert en behoudt. Dat kan schuren. Deze spanning komt ook terug in de uitkomsten van het onderzoek als het gaat om de invulling van de eredienst. De meningen zijn hierover duidelijk verdeeld. 54% van de respondenten is voor een kerkdienst waarin ruimte is om per dienst te variëren. 36% van de respondenten is echter voor een kerkdienst met een vaste structuur. De uitdaging is om ervoor te zorgen dat beide stromingen zich thuis voelen in de wijze waarop we de erediensten organiseren.

Verder blijkt uit het onderzoek dat onze onlinediensten door een groot aantal respondenten altijd of meestal worden bekeken (74%). De respondenten zijn ook positief over de verschillende uitvoeringsaspecten van onlinediensten, zoals de beeld- en geluidskwaliteit, en de vorm waarin deze diensten plaatsvinden. Onlinediensten scoren echter minder goed als het gaat om de verbinding binnen de gemeente die respondenten ervaren. Onlinediensten zijn dus geen alternatief voor de fysieke ontmoeting en het samenzijn die plaatsvinden bij de diensten in het kerkgebouw. Verder blijkt dat er veel ideeën leven onder de respondenten om de techniek van online streaming ook voor andere kerkelijke activiteiten in te zetten. De uitdaging is om geschikte toepassingen te vinden voor de techniek van online streaming die aansluiten bij de behoeften onder onze gemeenteleden en ervoor zorgen dat we gemeenteleden kunnen bereiken die we anders zouden missen.

Sociaal veilige plek

We willen een laagdrempelige gemeente zijn waarin iedereen zich welkom voelt, een veilige plek voor iedereen. In het onderzoek komt ook naar voren dat respondenten dit een belangrijk aspect vinden van gemeente-zijn. Het onderzoek laat echter zien dat dit aspect door gemeenteleden verschillend wordt ervaren. Enerzijds voelt 83% van de respondenten zich veilig en geborgen binnen onze gemeente. Anderzijds laten andere uitkomsten zien dat dit thema desondanks een aandachtspunt is voor onze gemeente. Slechts 16% van de respondenten geeft volmondig aan dat er voldoende ruimte is binnen onze gemeente om samen op zoek te gaan naar antwoorden over gevoelige onderwerpen. En slechts 20% van de respondenten zegt volmondig dat er ruimte is om taboes te bespreken tijdens een kerkdienst. En slechts iets meer dan de helft van de respondenten (54%) vindt dat een probleem gemakkelijk met iemand van het pastoraat bespreekbaar gemaakt kan worden. Kortom, de uitdaging is om te werken aan een cultuur waarin iedereen onze gemeente ervaart als een veilige plek, waar ruimte is om over gevoelige onderwerpen met elkaar te spreken en elkaar daarin te ondersteunen.

Ontmoeting

In het onderzoek komt naar voren dat gemeenteleden ontmoeting een belangrijk aspect vinden van gemeente-zijn. Dat vraagt dat we een laagdrempelige gemeente zijn waarin iedereen zich welkom voelt, zoals hiervoor toegelicht. Daarnaast kan dit worden ondersteund door ons kerkgebouw. Uit het onderzoek komt naar voren dat een aantal gemeenteleden de wens en/of verwachting heeft dat het gebouw wordt vernieuwd, waarbij het gebouw meer geschikt wordt als ontmoetingsplek. Deze wens/verwachting sluit ook aan bij een landelijke ontwikkeling waarin het kerkgebouw wordt getransformeerd naar een centrale ontmoetingsplek voor de gemeente.

Samenwerking

We willen een enthousiaste en levendige gemeente zijn, vol van de Heilige Geest. Actief, inspirerend en vol passie. Een gemeente die het Evangelie uitdraagt en meegaat met de tijd. Dat vraagt om meer vrijmoedigheid om van het geloof te getuigen en het geloof ter sprake te brengen. Dat betekent dat we als gemeente de last van de verlegenheid van ons af moeten werpen en niet in een hoekje moeten gaan zitten.²²

²² Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit?, dr. Arjan Plaisier, Reformatorisch Dagblad, 30 juni 2016.

Dit roept ook de vraag op hoe we tegenover samenwerking met andere gemeenten en organisaties staan. Onderzoek laat zien dat de meningen in onze gemeente hierover verdeeld zijn. 41% is voor meer samenwerking, maar tegelijkertijd is 23% tegen meer samenwerking. De zorg om de eigen identiteit is hierbij een veelgenoemde verklaring. Dit komt ook terug bij de respondenten die voor meer samenwerking zijn. Een deel daarvan (6%) verbindt hieraan namelijk voorwaarden, die ook betrekking hebben op het behoud van de eigen identiteit en het soort gemeente waarmee wordt samengewerkt. De uitdaging is om bij toekomstige vraagstukken op het terrein van samenwerking enerzijds zorgvuldig om te gaan met verschillende gevoelens die hierover binnen onze gemeente leven en anderzijds te zoeken naar manieren om invulling te geven aan onze missionaire opdracht. Als we ons teveel richten op onze eigen confessionaliteit ontstaat het risico dat we alleen onze eigen achterban bereiken.²³

Pastoraat

In het onderzoek komt naar voren dat respondenten het pastoraat een relatief belangrijk aspect vinden van het gemeente-zijn. Het pastoraat scoort in dit verband lager dan de kerkdiensten, het jeugdwerk, ontmoeting tussen gemeenteleden en een sociaal veilige plek, maar hoger dan een aantal andere aspecten van gemeente-zijn. Uit eerder onderzoek blijkt dat de invulling van het pastoraat de meest gestelde vraag is in kerkenraadsvergaderingen.²⁴ De gemeente vergrijst, het is vaak lastig om het ambt van ouderling te vervullen en de huidige vormen van pastoraat sluiten vaak niet meer aan bij de behoefte vanuit kerkleden.²⁵ Het is daarom raadzaam dat ook onze gemeente zich gaat bezinnen op de vraag hoe wij in de toekomst het pastoraat willen invullen. Het is goed om daarbij rekening te houden met het feit dat binnen onze gemeente leden af en toe aan de bel trekken met de opmerking dat zij reeds geruime tijd geen bezoek hebben gehad van een ouderling en dat oud-ambtsdragers soms het gevoel hebben dat zij na de beëindiging van hun ambt in een zwart gat terecht komen en betrokkenheid vanuit de gemeente missen.

Diaconie

In het onderzoek is niet expliciet aandacht besteed aan de diaconie van onze gemeente. En dat is niet terecht, want de diaconie vormt een belangrijk onderdeel van onze gemeente. Uit nieuw onderzoek blijkt ook dat de landelijke trend van een groeiende diaconale inzet doorzet, ondanks een kleiner wordende kerk. In een seculiere samenleving kan het diaconaat in toenemende mate een belangrijke rol spelen om als lokale kerk relevant te zijn.²⁶ Deze uitdaging geldt ook voor onze gemeente. Dat roept de vraag op welk beleid nodig is voor onze gemeente om de diaconale taken de komende jaren goed te blijven uitvoeren.

Financiële duurzaamheid

Zoals hiervoor is toegelicht, komt in het onderzoek de zorg onder gemeenteleden naar voren dat onze gemeente de komende jaren kleiner zal worden. Verder is de betrokkenheid binnen onze gemeente als aandachtspunt benoemd. Onze gemeente bestaat uit een relatief kleine actieve kern. Met het oog hierop vormt ook de financiële duurzaamheid van onze gemeente een aandachtspunt. Dit is ook naar voren gekomen bij de voorbereidingen van het beroepingswerk. We waren als gemeente gewend aan de situatie waarin we met een fulltime predikant en een parttime kerkelijk werker konden werken. Uitgaande van de geraamde ontwikkeling van de inkomsten en de kosten van onze gemeente is dit de komende jaren niet meer mogelijk. Hierdoor dreigt het risico dat we als gemeente in een neerwaarts spiraal terecht komen, waarbij minder ondersteuning door een predikant en kerkelijk werker kan leiden tot minder activiteiten, minder betrokkenheid, minder ledenbijdragen, nieuwe bezuinigingen, et cetera.

²³ *Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit?*, dr. Arjan Plaisier, Reformatorisch Dagblad, 30 juni 2016.

²⁴ *Woord & Weg*, uitgave PKN, maart 2020.

²⁵ *Woord & Weg*, uitgave PKN, maart 2020.

²⁶ *Toekomstgericht diaconaat*, Federatie van Diaconieën in samenwerking met Kerk in Actie, april 2017.

Tegelijkertijd beschikken we als gemeente nog over een financiële buffer. De uitdaging is om die de komende jaren voor zover als mogelijk gericht in te zetten en te investeren in de vitaliteit van onze gemeente om daarmee een dreigende vicieuze cirkel tijdig te doorbreken. Dit vraagt om een meerjarig onderhoudsplan voor ons kerkgebouw en pastorie zodat de verwachte onderhoudskosten kunnen worden afgezet tegen de beschikbare buffer en hierdoor inzicht ontstaat in de beschikbare middelen om te investeren in de betrokkenheid van onze gemeente.

Identiteit

De beschreven uitdagingen vragen om verandering. Verandering kan echter bedreigend zijn en vraagt om draagvlak. We willen geen gemeente zijn die verandert om het veranderen. Tijden veranderen en de wijze waarop we invulling geven aan ons gemeente-zijn verandert. Dat is ook noodzakelijk om verbinding te houden met onze leden en te voorkomen dat we als gemeente vergrijsen en leden kwijtraken die de behoefte hebben om op een eigentijdse wijze invulling te geven aan hun geloof en de activiteiten van onze gemeente. We willen echter niet onze identiteit veranderen. Integendeel, die koesteren wij. We willen een gemeente blijven waarin God, Jezus en de Heilige Geest centraal staan en waarin we geloven dat Jezus voor onze zonden is gestorven en opgestaan. Juist in deze tijd is het van belang dat we met elkaar een leefgemeenschap zijn waarin we bewust onze christelijke waarden leven.²⁷ En uit onderzoek blijkt dat een duidelijk profiel het belangrijkste kenmerk is van bloeiende kerken.²⁸ De uitdaging is om met behoud van onze identiteit de beschreven uitdagingen te adresseren en een thuis te bieden voor de verschillende stromingen binnen onze gemeente.

2.3 Samenvatting

Het vorige hoofdstuk beschrijft wat voor gemeente wij willen zijn. De weg daarnaar toe geeft ons een aantal uitdagingen, die hieronder in doelen worden geformuleerd:

- Meer leden van onze gemeente gaan zich herkennen in de missie van onze gemeente en de wijze waarop we hier met elkaar invulling aan geven in de praktijk.
- De onderlinge betrokkenheid van onze gemeenteleden vergroten.
- De informatievoorziening beter laten aansluiten op de behoeften binnen onze gemeente.
- Het animo onder onze gemeenteleden vergroten om hun talenten in te zetten voor activiteiten binnen onze gemeente.
- Een cultuur creëren waarin we meer ruimte ervaren om onze mening met elkaar te delen.
- Een cultuur creëren waarin onze gemeenteleden zich vertegenwoordigd voelen door onze kerkenraad, waarbij de kerkenraad onze gemeente zoveel mogelijk bij alles betreft en haar betrokkenheid stimuleert door haar ruimte te geven om activiteiten te ontplooien.
- De jeugd meer betrekken bij de gemeente en hen ruimte geven om op haar eigen wijze invulling te geven aan haar geloof.
- Verbinding creëren en te behouden met kinderen die in onze gemeente worden gedoopt als hun ouders niet kerkelijk actief zijn.
- Gezinnen ondersteunen bij de invulling van de geloofsopvoeding van onze kinderen.
- De erediensten zo organiseren dat zoveel mogelijk gemeenteleden zich daarbij thuis voelen.
- De toepassing van de techniek van online streaming laten aansluiten op de behoeften onder onze gemeenteleden.
- Een cultuur creëren waarin iedereen onze gemeente ervaart als een veilige plek, waar ruimte is om over gevoelige onderwerpen met elkaar te spreken en elkaar daarin te ondersteunen.
- Bij toekomstige vraagstukken op het terrein van samenwerking enerzijds zorgvuldig om te gaan met verschillende gevoelens die hierover binnen onze gemeente leven en anderzijds te zoeken naar manieren om invulling te geven aan onze missionaire opdracht.

²⁷ *Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit?*, dr. Arjan Plaisier, Reformatorisch Dagblad, 30 juni 2016.

²⁸ *Deze kerk weet jongeren juist heel goed aan zich te binden*, Trouw, 2 februari 2021.

- Het kerkgebouw aanpassen waar nodig en mogelijk om te fungeren als laagdrempelige ontmoetingsplek voor de leden van onze gemeente.
- Onze gemeente gaat zich bezinnen op de vraag hoe wij in de toekomst het pastoraat willen invullen.
- Het formuleren van beleid dat de vraag beantwoordt op welke wijze onze diaconie ertoe kan bijdragen om als lokale kerk relevant te zijn en welke diaconale taken daarbij horen.
- De financiële buffer van onze gemeente voor zover als mogelijk gericht inzetten om te investeren in de vitaliteit van onze gemeente om daarmee een daling van het aantal gemeenteleden zoveel mogelijk te vermijden en te voorkomen dat we als gemeente in een neerwaarts spiraal terechtkomen.

De overkoepelende uitdaging hiervan is dat de beschreven uitdagingen worden geadresseerd met behoud van onze identiteit. We willen een gemeente blijven waarin God, Jezus en de Heilige Geest centraal staan en waarin we geloven dat Jezus voor onze zonden is gestorven en opgestaan.

3. Uitwerking visie

Gemeente zijn we met elkaar. En we weten ons daarbij afhankelijk van God. Dat mag ook leidend zijn bij het uitwerken van de beschreven visie en uitdagingen. Dit kan alleen slagen als we dit met elkaar doen en daarbij Gods hulp mogen krijgen.

Als startpunt is het van belang om de beschreven visie en uitdagingen binnen onze gemeente te bespreken. Herkennen we ons in de beschreven visie en uitdagingen? Het kan zijn dat bij deze dialoog blijkt dat een breed draagvlak vereist dat de beschreven visie en uitdagingen geheel of gedeeltelijk worden aangepast. Dat is niet erg, dat is juist een mooi begin van een gezamenlijk proces waarin we als gemeente met elkaar aan de slag kunnen gaan om invulling te geven aan de visie en de uitdagingen die daaruit voortvloeien. Het moet immers een proces van de gehele gemeente worden.

Een proces vraagt vaak om regie. In dit geval kan de kerkenraad die rol op zich nemen. Niet door voor te schrijven hoe de visie uitgewerkt dient te worden en de uitdagingen opgepakt moeten worden, maar door het proces waar nodig en mogelijk te ondersteunen. Dat betekent concreet dat zij zoekt naar leden binnen onze gemeente die het leuk vinden om de visie verder uit te werken en de uitdagingen op te pakken. Deze leden kunnen samen projectteams vormen die aan de hand van concrete doelen op basis van een plan van aanpak met een uitdaging aan de slag gaan. Deze doelen kunnen vooraf met de kerkenraad worden besproken en via een gemeente-avond met de gemeente.

De projectteams werken vervolgens op basis van hun plan van aanpak en rapporteren tussentijds en na afloop aan de kerkenraad en de gemeente over hun (leer)ervaringen en de mate waarin zij hun doelen hebben gerealiseerd. Op deze manier blijft de kerkenraad en de rest van de gemeente betrokken bij de inspanningen van hun mede-gemeentelieden. Bovendien stelt dit ons als gemeente in staat om hiervan te leren en kunnen we de opgedane lessen benutten bij andere (nieuwe) projecten.

Het heeft daarbij de voorkeur om te kiezen voor kortdurende projecten met heldere doelen. Heldere doelen maken het mogelijk voor de betrokkenen om tussentijds hun ervaringen en resultaten te evalueren en er kan dan ook gemakkelijker worden bijgestuurd. Een korte looptijd helpt ook om een project voor alle betrokkenen leuk te houden. Marathonprojecten vragen om veel uithoudingsvermogen met het risico dat aan het einde van het project de aanleiding ervoor inmiddels niet meer actueel is.

We zijn in vol vertrouwen dat wij samen met God onze waardevolle gemeente voort kunnen zetten.

*Wij zijn het volk van God
Wij zijn als vreemdelingen hier met elkaar
Een leven lang te gast
Er ligt een hemels vaderland voor ons klaar
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
Het is een zegetocht
Van heiligen en twijfelaars bij elkaar
Maar kijk, wij lopen nog
Wij lopen wat God heeft beloofd achterna
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
God is voor ons, God is naast ons
God is altijd om ons heen*

*Laat maar komen wat hierna komt
Want Hij laat ons nooit alleen
En nu wij zijn omringd
Door zoveel helden die ons voor zijn gegaan
Nu geven wij niet op
Het zijn de schouders waarop wij mogen staan
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
God is voor ons, God is naast ons
God is altijd om ons heen
Laat maar komen wat hierna komt
Want Hij laat ons nooit alleen
Hij laat ons nooit alleen
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
Houd vol, houd vol
Hij laat niet los
God is voor ons, God is naast ons
God is altijd om ons heen
Laat maar komen wat hierna komt
Want Hij laat ons nooit alleen
God is voor ons, God is naast ons
God is altijd om ons heen
Laat maar komen wat hierna komt
Want Hij laat ons nooit alleen*

Opwekking 798 – Hou vol

Bijlage 3 - Profielschets predikant

Samenvatting

We zoeken een jonge predikant, of een predikant jong van geest, met een open karakter die gemakkelijk contacten legt en toegankelijk is. Een predikant die de Naam van God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, belijdt en groot wil maken en staat voor het geloof in deze Drie-enige God en van Zijn scheppende, verzoenende en vernieuwende werk wil getuigen in gemeente en kerk en zo dienstbaar wil zijn aan de samenleving. Een predikant die betrokken is bij onze gemeente en de opbouw ervan. Een dominee die niet boven, maar tussen de mensen in onze gemeente staat en weet van hen bezighoudt, zich vrij en thuis voelt binnen onze gemeente. Een herder die onze gemeente bij de hand neemt en naar Jezus leidt, dichtbij Jezus en zo ook dicht bij elkaar, die verbindend is tussen generaties en de verschillende groeperingen binnen onze gemeente. Een echte bruggenbouwer, die ook de jeugd beschouwt als volwaardig lid van onze gemeente, hen actief bij onze gemeente betreft en oog heeft voor de ontwikkelingsfase waarin zij zit.

Persoonlijke eigenschappen

Onze gemeente bestaat uit verschillende groeperingen en generaties. Het is een uitdaging om hen allemaal betrokken te houden. We zoeken daarom een predikant die open staat voor vernieuwing, niet als doel op zichzelf, maar om ruimte te bieden aan alle stromingen binnen onze gemeente zonder concessies te doen aan Gods Woord. Een predikant die zich daarbij laat leiden door de Heilige Geest, gelooft dat Jezus voor zijn zonden is gestorven en opgestaan, en zijn persoonlijk geloof goed kan uitdragen en daarbij een voorbeeld is voor onze gemeente. Hij staat daarbij midden in de samenleving, heeft een moderne uitstraling en heeft voeling met actuele thema's. Onze predikant staat open voor verschillende meningen en is in staat om onderwerpen van verschillende kanten te bekijken. Hij is enthousiast en initiatiefrijk. Onze predikant heeft gevoel voor humor en is spontaan en oprecht. Hij blijft zichzelf. De gemeente mag hem leren kennen. Enige werkervaring als predikant geldt als een pré.

Rol binnen onze gemeente

Onze predikant heeft een warm hart voor onze gemeente. Hij is geen vergadertijger, maar trekt er op uit in onze gemeente. Onze dominee laat zich in onze gemeente en dorp zien en horen, hij is duidelijk zichtbaar. Hij besteedt daarbij actief aandacht aan het pastoraat voor jong en oud: het omzien naar elkaar in de naam van Christus in alle omstandigheden van het leven.

Onze predikant stelt zich binnen onze gemeente dienstbaar op en is gericht op samenwerking. Samenwerking met de christelijke basisschool in Valkenburg, samenwerking met de andere kerkgenootschappen in Valkenburg en samenwerking met de commissies en werkgroepen die binnen onze gemeente actief zijn. Onze predikant stimuleert activiteiten binnen onze gemeente en geeft onze leden ruimte en verantwoordelijkheden. Hij staat daarbij open voor hun inbreng en ideeën en staat positief tegenover een grote variëteit aan activiteiten om de verschillende stromingen zich welkom te laten voelen in onze gemeente.

Rol binnen onze kerkenraad

De huidige mission statement is de leidraad van onze gemeente en onze kerkenraad. Dat geldt ook voor onze nieuwe predikant. Hij werkt nauw samen met de kerkenraad en voelt zich vrij om zijn mening te geven. Hij heeft een sterke persoonlijkheid en is in staat om gevoelige onderwerpen bespreekbaar te maken waarbij hij zoekt naar verbinding binnen de kerkenraad. Hij kan de kerkenraad een spiegel voor houden en staat zelf ook open voor reflectie. Op deze wijze draagt onze dominee bij aan de leiding van onze gemeente.

Onze jeugd

Een belangrijk speerpunt van onze predikant is het bereiken en betrekken van onze jeugd. We zoeken daarom een predikant die oog heeft voor onze jeugd en daarmee een klik heeft. Een dominee die betrokken is met het wel en wee van onze jeugd. Hij spreekt de taal van onze jeugd en kan hen motiveren en aanspreken. Hij heeft een band met onze jeugd en bouwt die uit. Hij is voor hen benaderbaar en onderneemt voor en met hen activiteiten. Hij brengt met passie Gods Woord op hen over en krijgt hen met plezier in onze kerk. Hij heeft daarbij goede ideeën om hen te betrekken bij de kerkdiensten. Verder heeft hij flair en creativiteit om onze jeugd ook buiten de kerkdiensten te laten zien wat Christen-zijn betekent in de praktijk. Onze predikant geeft leiding aan de catechese door zijn betrokkenheid bij de voorbereiding ervan en de begeleiding van de vrijwilligers die betrokken zijn bij de uitvoering ervan.

In het verlengde hiervan vinden we het belangrijk dat onze predikant jonge gezinnen aanspreekt. Gelet op het voorgaande is het een pré als onze predikant een gezin heeft met opgroeiende kinderen, zodat hij ervaring heeft met de uitdagingen van geloofsopvoeding van jongeren in de huidige tijd.

Eredienst

Onze predikant neemt de blijheid van het Evangelie mee in onze kerkdiensten. Bij de invulling ervan streeft hij naar verbinding tussen God en onze gemeente en van de verschillende stromingen en generaties binnen onze gemeente. Onze dominee houdt daarbij onder andere rekening door een gevarieerde keuze van de liederen die worden gezongen.

Onze dominee verkondigt Gods Woord in heldere taal, waarbij hij alle stromingen en generaties voedt en hen bereikt met de invulling ervan. Een Bijbelgetrouwe prediking is daarbij zijn uitgangspunt, waarbij hij verbinding maakt met het heden. Hij legt uit hoe de inhoud van de Bijbel kan worden vertaald naar de praktijk van het huidige leven, waarbij hij aansluiting zoekt bij de actualiteit. Hij doet daarbij praktische en concrete handreikingen hoe we kunnen leven naar Gods wil, hij vertelt wat God van ons vraagt en dat Hij onze Vader wil zijn. Hij straalt hierbij zijn liefde voor God en het verlossende werk van Jezus uit.

De preken van onze dominee zijn kort en krachtig, hij zegt waar op het staat en is in staat een duidelijke boodschap over te brengen. Hij blijft met zijn verkondiging niet aan de oppervlakte hangen, maar is in staat om de diepte in te gaan. Onze predikant is niet bang om moeilijke onderwerpen aan te kaarten en de gemeente te prikkelen en wakker te schudden. Hij biedt daarbij ook ruimte voor geloofsvragen die bij ons kunnen leven en put ook uit zijn eigen levenservaring. Gods Woord en het Evangelie staan daarbij centraal.

Onze predikant kan variëren met de structuur in zijn preken en kan daarbij afwisselende vormen hanteren. Een daarvan is de zogenoemde leerdienst. Bij zijn preken gebruikt onze dominee de gehele Bijbel.

Bijlage 4 - Profiel predikant

Onze gemeente bestaat uit verschillende stromingen en generaties. We ervaren het als een uitdaging om met elkaar één gemeente van God te zijn. We zoeken naar verbinding om met elkaar God eer te brengen en elkaar te steunen in ons geloof. Daarbij zoeken we naar manieren om op een open en respectvolle manier met elkaar in gesprek te komen en te blijven en van elkaar leren hoe we met elkaar gemeente kunnen zijn. Met het oog hierop hebben we een visie opgesteld die we de komende jaren verder willen uitwerken. We zoeken een predikant die ons daarbij wil helpen en stimuleren. De visie is opgesteld op basis van een vragenlijst onder gemeenteleden. Op basis van deze vragenlijst is ook dit profiel opgesteld. Dit profiel beschrijft de belangrijkste eigenschappen die we zoeken in onze predikant. Een verdere uitwerking van dit profiel is opgenomen in de bijgevoegde profielschets.

Samen God eren

Onze predikant:

- beschouwt de Bijbel als Gods Woord, belijdt de Naam van God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, wil die groot maken en staat voor het geloof in deze Drie-enige God;
- wil getuigen van Gods scheppende, verzoenende en vernieuwende werk en brengt met passie Gods Woord over en inspireert en enthousiasmeert onze gemeenteleden;
- verkondigt Gods Woord in heldere en begrijpelijke taal aan onze gemeente;
- vertaalt Gods Woord naar het huidige leven van onze gemeente.

Herder binnen onze gemeente

Onze predikant:

- is betrokken bij op onze gemeente en de opbouw ervan;
- staat niet boven, maar tussen de mensen in onze gemeente en weet wat hen bezighoudt;
- is een echte bruggenbouwer binnen onze gemeente.

Samen met onze jeugd

Onze predikant:

- heeft oog voor onze jeugd en beschouwt hen als volwaardig onderdeel van de gemeente;
- is bekend met de belevingswereld van onze jeugd en spreekt haar taal;
- is actief voor én met de jeugd;
- is betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van de catechese.

Samen met onze kerkenraad

Onze predikant:

- werkt nauw samen met de kerkenraad;
- voelt zich vrij om zijn mening te geven en kan gevoelige onderwerpen bespreekbaar maken;
- kan de kerkenraad een spiegel voor houden en staat zelf ook open voor reflectie.

Gedreven door de Heilige Geest

Onze predikant:

- is vol van zijn geloof in God, Jezus en de Heilige Geest en kan zijn geloof goed uitdragen;
- is jong van geest en staat open voor vernieuwing om alle geledingen binnen onze gemeente met Gods Woord te bereiken;
- is zich bewust van de missionaire opdracht van onze gemeente en helpt onze gemeente om de blik ook naar buiten te richten;
- staat midden in de samenleving en heeft voeling met actuele thema's die binnen onze gemeente leven;
- heeft een open persoonlijkheid, legt gemakkelijk contacten en is goed benaderbaar.

Bijlage 5 - Positiebepaling inzake de Heilige Doop

Inleiding

De kerkenraad van de Hervormde gemeente van Valkenburg aan den Rijn maakt onderdeel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij heeft op grond van de kerkorde, artikel VIII en ordinantie 6 een verantwoordelijkheid ten aanzien van de toelating en bediening van de heilige doop.

De kerkenraad heeft de behoefte gesignaleerd beleid te formuleren rondom de toepassing en bediening van het sacrament van de heilige doop. Zij heeft hierover in haar overwegingen rekening gehouden met de uitgangspunten in artikel VIII en ordinantie 6 van de kerkorde. De kerkenraad staat een pastorale benadering voor van doopouders of -indien volwassen- de dopeling.

De kerkenraad gelooft dat:

- Het sacrament van de Heilige doop, teken van de boodschap van Gods genade in Jezus Christus is.
- Jezus Christus de enige weg ten leven is zoals in de Bijbel voor ons beschreven en door de kerk beleden.
- De kinderen met ons, vanaf hun geboorte zondig zijn en daarom niet bij God kunnen komen, maar dat - ook voor hen - door het verzoenend lijden en sterven van Jezus Christus de weg naar God weer open is.
- Zij door Jezus in genade aangenomen en geheiligd zijn en dat zij daarom als lidmaten van zijn Gemeente behoren gedoopt te zijn.

Uitgangspunten:

- De meest gewenste situatie is als doopouders gehuwd, meelevende en belijdende leden van de gemeente zijn. Als deze situatie nog niet is bereikt zal de kerkenraad binnen haar vermogen proberen langs een pastorale weg de ouders te begeleiden op weg naar het huwelijk en/of het afleggen van geloofsbelijdenis.
- Als er een kind ten doop wordt gehouden uit een gezin waar één van de ouders zichzelf niet als gelovige beschouwt, zodat deze de doopvragen niet kan beantwoorden, vragen we een antwoord op de volgende vragen:
 - aanvaardt u dat uw kind als lid van de gemeente van Christus gedoopt wordt;
 - stemt u ermee in dat hij/zij in het christelijke geloof zal worden opgevoed;
 - belooft u daarbij alle hulp te geven en voorzover in uw vermogen ligt -ook zelf aan uw kind het Evangelie van Jezus Christus door te geven?
- De kerkenraad verwacht van de ouders deelname aan een doopkring over de betekenis en consequenties van de heilige doop.
- De kerkenraad benoemt indien nodig uit haar midden een commissie van 3 personen die samen met de predikant functioneert als klankbordgroep. Het is aan te bevelen een doopaanvraag vier tot zes weken voor de doopdag kenbaar te maken bij de kerkenraad.

De relevante artikelen uit de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland
(letterlijke tekst uit de kerkorde)

Artikel VIII

1. De heilige doop wordt bediend in het midden van de gemeente door een predikant, met gebruikmaking van een van de orden uit het dienstboek van de kerk.
2. De doop wordt bediend aan hen voor wie of door wie de doop begeerd wordt, nadat het geloof door en met de gemeente beleden is.
3. De doop wordt bediend onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad, met inachtneming van de richtlijnen die de kerk daarvoor stelt.

Artikel 2 De toelating tot de doop

- De verantwoordelijkheid voor de bediening van de doop berust bij de kerkenraad. De toelating tot de doop geschiedt met inachtneming van de richtlijnen die de generale synode daarvoor geeft.
- De kerkenraad voert een gesprek over de betekenis van de doop - in de regel in de persoon van de predikant samen met een van de ouderlingen die daartoe door de kerkenraad wordt aangewezen - met hen door wie de doop voor hun kinderen dan wel voor zichzelf wordt begeerd.
- De kerkenraad ziet erop toe dat, in geval van de doop van een kind, de doop door ten minste één van de ouders of verzorgers wordt begeerd.
- De kerkenraad bepaalt of doopvragen door doopleden mogen worden beantwoord. De kerkenraad neemt een besluit tot wijziging van het beleid ter zake niet dan na de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben.
- Indien de ouders of verzorgers respectievelijk degenen door wie de doop wordt begeerd, in het register van gemeenteleden van een andere gemeente van de kerk zijn ingeschreven, wordt de doop eerst bediend nadat de kerkenraad van die andere gemeente daarvan schriftelijk op de hoogte is gesteld en daartegen binnen drie weken schriftelijk geen bezwaar heeft gemaakt. De kerkenraad beoordeelt of het bezwaar een beletsel vormt en geeft aan de kerkenraad die het bezwaar indiende uiterlijk vier weken voor de doopsbediening bericht over zijn besluit.
- Indien de ouders of verzorgers door wie de doop voor hun kind wordt begeerd, lid zijn van een andere kerk, kan in bijzondere situaties, zulks ter beoordeling van de kerkenraad, de doop worden bediend, zo mogelijk in overleg met het bevoegde orgaan van die andere kerk.

Bijlage 6 - Positiebepaling inzake het huwelijk

Inleiding

De Hervormde Gemeente van Valkenburg aan den Rijn maakt onderdeel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. De kerkenraad heeft op grond van de kerkorde, ordinantie 5 artikel 3 en 4 (zie blz. 2), een eigen verantwoording ten aanzien van (de inzegening van) het huwelijk.

Na uitvoerige bespreking in consistorie, kerkenraad en gemeente heeft de kerkenraad het volgende beleidsstandpunt geformuleerd over de positie van het huwelijk in Bijbels perspectief.

De kerkenraad gelooft:

- in het huwelijk dat als een inzet van God heilig gehouden dient te worden.
- in het huwelijk als een verbond van liefde en trouw tussen een man en een vrouw.
- dat het huwelijk een verbintenis is tussen man en vrouw; in de plaatselijke regeling is in § 5.4. - in afwijking van het gestelde in ordinantie 5 artikel 4 - ten aanzien van het huwelijk dan ook het volgende opgenomen: "Levensverbintenissen van twee personen, anders dan een huwelijk van man en vrouw, kunnen in onze gemeente niet worden ingezegend."

Uitgangspunten:

- Wij hechten grote waarde aan het huwelijk. De Bijbel laat zien dat God de seksualiteit inkadert binnen de bescherming van het huwelijk. Seksuele gemeenschap betekent dat je zo je eigen menszijn met dat van een ander verbindt, dat je één mens met die ander bent geworden. Dat is geen bezigheid of bezig zijn voor even en zolang als het duurt. Je gaat een verbondenheid aan die niet kan worden verbroken.
- In onze visie op het huwelijk past samenwonen voor het huwelijk niet. Maar met het oog op de samenleving en de heel andere cultuur waarin wij nu leven, kiezen wij als kerkenraad voor een pastorale benadering in de verwachting dat mensen zelf hun leven weer op de hoofdweg krijgen.
- Ten aanzien van de relatievorming en het huwelijk kiezen we voor een pastorale benadering. Mensen gaan daarbij voor regels. Niet in de zin dat mensen belangrijker zijn dan God en Zijn Woord. In elke situatie is ons uitgangspunt God en wat Hij ons zegt. De Bijbel is voor ons het Woord van God. Die doen we nooit dicht, op geen enkele pagina. Wel willen we in elke nieuwe situatie die op onze weg komt opnieuw leren luisteren.
- Dezelfde pastorale insteek geldt voor getrouwen die uit elkaar zijn gegaan. Geen twee verhalen zijn hetzelfde. Een tweede inzegening in de kerk spreekt niet vanzelf, maar we sluiten die niet bij voorbaat uit. Als kerkenraad ben je blij als men zijn/ haar leven weer op orde krijgt. Trouwen en ervoor gaan, is dan ons beleid. Is men zover, dan moet je als kerk niet weglopen, al is het vaak heel ingewikkeld.
- Mensen die anders geaard of gericht zijn en alleen willen blijven, hebben zonder meer onze steun. Maar als kerkenraad kunnen wij dat 'alleen blijven' niet dwingend aan hen opleggen die tot een andere keuze kwamen. Hier geldt ook een eigen verantwoordelijkheid naar God toe. Op trouw blijft overigens iedereen altijd direct aanspreekbaar.

De relevante artikelen uit de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland
(betreft letterlijke tekst uit de kerkorde)

ORDINANTIE 5 DE EREDIENST

Artikel 3. Het huwelijk

1. De inzegening van een huwelijk van man en vrouw als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht geschiedt in een kerkdienst.
2. Het verzoek om inzegening van een huwelijk wordt ten minste zes weken van tevoren ingediend bij de kerkenraad.
3. De trouwdienst wordt ten minste twee weken van tevoren aan de gemeente bekend gemaakt met vermelding van de namen van hen van wie het huwelijk zal worden ingezegend.
4. De inzegening geschiedt door een predikant van de gemeente, of door een andere in overleg met het bruidspaar door de kerkenraad uit te nodigen predikant, met gebruikmaking van een van de orden uit het dienstboek van de kerk.
5. De kerkenraad schenkt namens de gemeente in de trouwdienst een huisbijbel.
6. De kerkenraad kan een trouwboek bijhouden, waarin hij de namen van hen van wie het huwelijk is ingezegend inschrijft.
7. Alleen een naar burgerlijke wet tot stand gekomen huwelijk kan worden ingezegend.

Artikel 4. Andere levensverbintenissen

1. De kerkenraad kan - na beraad in de gemeente - besluiten dat ook andere levensverbintenissen van twee personen als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht kunnen worden gezegend.

Bijlage 7 - Positiebepaling inzake het Heilig Avondmaal

Inleiding

De Hervormde Gemeente van Valkenburg aan den Rijn maakt onderdeel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. De kerkenraad heeft op grond van de kerkorde artikel IX en ordinantie 7 artikel 1, 2, 3 en 4 (zie blz. 2), een eigen verantwoording ten aanzien van de viering van het sacrament.

Na uitvoerige bespreking in gemeente, consistorie en kerkenraad heeft de kerkenraad het volgende beleidsstandpunt geformuleerd over de positie van het sacrament in Bijbels perspectief.

De kerkenraad gelooft dat:

- het sacrament door Christus Zelf is ingesteld als teken en zegel van Gods genade in Jezus Christus, om ook in de tekenen van brood en wijn Hem te gedenken.
- wij in de tekenen van brood en wijn ook de gemeenschap met Christus en elkaar tot uiting brengen.
- wij door de viering van het sacrament ook gehoorzaam zijn aan de opdracht van Jezus, het Avondmaal te vieren, totdat Hij komt. Daarover lezen we in het verkorte formulier:

Christus heeft ons geboden, het avondmaal te vieren, totdat Hij komt. We genieten aan zijn tafel een voorsmaak van de overvloed van vreugde, die Hij toegezegd heeft. Wij zien met groot verlangen uit naar zijn verschijning in heerlijkheid, naar de bruiloft van het Lam, als Hij de wijn nieuw met ons zal drinken in het koninkrijk van zijn Vader. Zo laat ons blij zijn en vreugde bedrijven, want de bruiloft van het Lam komt.

Uitgangspunten:

1. Op drie zondagen in het jaar en op Goede Vrijdag zal het Heilig Avondmaal worden gevierd.
2. De deelneming aan het Heilig Avondmaal staat open voor allen, die door de belijdenis van het geloof als lidmaat van de gemeente toegang hebben tot het Heilig Avondmaal, voor zover deze hun niet is ontzegd door een kerkenraadsbesluit.
3. De zondag voor de bediening van het Heilig Avondmaal staat in het teken van de voorbereiding tot het Heilig Avondmaal, terwijl op de Avondmaalszondag zelf de dankzegging wordt gehouden in de avonddienst.
4. Ten dienste van de rechte viering van het Heilig Avondmaal kunnen ambtsdragers en lidmaten der gemeente bezwaren over belijdenis en wandel van lidmaten der gemeente bij de kerkenraad indienen, waarna deze tot behandeling overgaat.
5. Bij elke viering van het Heilig Avondmaal zullen de diakenen aan de tafel dienen.

De relevante artikelen uit de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland
(betreft letterlijke tekst uit de kerkorde)

Artikel IX

Het heilig avondmaal wordt door de gemeente gevierd en door een predikant bediend, met gebruikmaking van een van de orden uit het dienstboek van de kerk. Tot de maaltijd van de Heer zijn genodigd zij die Jezus Christus belijden en instemmen met de lofprijzing en door geloofsonderricht tot dit geheimenis zijn toe geleid. De kerkenraad bepaalt na beraad in de gemeente op welke wijze de leden op de deelname aan het heilig avondmaal worden voorbereid en tevens of de leden alleen

na openbare geloofsbelijdenis aan de maaltijd kunnen deelnemen. De maaltijd van de Heer wordt gevierd onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad, met inachtneming van de richtlijnen die de kerk daarvoor stelt.

Ordinantie 7 HET HEILIG AVONDMAAL

Artikel 1. De nodiging tot het avondmaal

1. De nodiging tot deelname aan de viering van de maaltijd van de Heer geschiedt in de eredienst en in de herderlijke zorg.
2. De nodiging gaat uit naar hen die Jezus Christus belijden en instemmen met de lofprijzing.
3. De toeleiding tot en de voorbereiding op de viering van het avondmaal vinden plaats in de geloofsopvoeding, in de catechese en in de eredienst.

Artikel 2. De toelating tot het avondmaal

1. Tot de deelname aan het avondmaal worden, met inachtneming van het overigens in de orde van de kerk bepaalde, toegelaten de leden van de gemeente.
2. De kerkenraad bepaalt of alleen belijdende leden of ook doopleden aan het avondmaal kunnen deelnemen. De kerkenraad neemt een beslissing tot wijziging van het beleid ten aanzien van de deelname aan het avondmaal niet dan na beraad in de gemeente, tot deelname waaraan de leden van de gemeente worden uitgenodigd.
3. Zij die tot een andere gemeente van de kerk behoren, worden door de kerkenraad toegelaten tot het avondmaal overeenkomstig het in lid 2 ten aanzien van de leden van de gemeente bepaalde.
4. De kerkenraad kan leden van andere kerken die in hun kerkgemeenschap tot de viering van het avondmaal toegang hebben, toelaten tot het avondmaal.

Artikel 3. De viering van het avondmaal

1. Het avondmaal wordt bediend door een predikant, waarbij de diakenen aan de tafel van de Heer dienen en de ouderlingen medeverantwoordelijkheid dragen.
2. De bediening geschiedt op de wijze die door de kerkenraad is vastgesteld en met gebruikmaking van een van de orden uit het dienstboek van de kerk.
3. Het avondmaal wordt gevierd in een kerkdienst van de gemeente.
4. De gemeente viert het avondmaal op gezette tijden, doch ten minste vier maal per jaar.
5. Verbonden met de viering in de kerkdienst kan het avondmaal ook worden gevierd bij en met gemeenteleden die niet in staat zijn deel te nemen aan de viering in de kerkdienst.
6. Het avondmaal kan onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad in een kerkdienst in instellingen als gevangenissen, ziekenhuizen en verpleeghuizen bediend worden.

Artikel 4. Voorbereiding en dankzegging

1. De voorbereiding op de viering van het avondmaal, waarin de gemeente wordt opgewekt tot verootmoediging en vertrouwen, en de dankzegging na het avondmaal kunnen, als de kerkenraad dat wenselijk acht, plaatsvinden in een kerkdienst voorafgaand aan respectievelijk volgend op de viering van het avondmaal.
2. De kerkenraad kan een samenkomst beleggen ter bezinning en verzoening, met het oog op de waardige viering van het avondmaal.

Bijlage 8 - Positiebepaling inzake de dienst van rouwdragen

Inleiding

De kerkenraad van de Hervormde gemeente van Valkenburg aan den Rijn maakt onderdeel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. Zij heeft op grond van de kerkorde, artikel VII en ordinantie 5 een verantwoordelijkheid ten aanzien van de dienst van rouwdragen. De kerkenraad heeft de behoefte gesignaleerd beleid te formuleren rondom de afscheidsdienst van de overledenen. Zij heeft hierover in haar overwegingen rekening gehouden met de uitgangspunten in artikel VII en ordinantie 5 van de kerkorde.

Procedure rouwplechtigheid

- Op verzoek van de familie kan in de kerkzaal, in het kerkgebouw of incidenteel aan huis een rouwplechtigheid gehouden worden, voorafgaand of na afloop van een begrafenis of crematie.
- Wordt deze rouwplechtigheid in de kerk gehouden dan heeft deze het karakter van een eredienst zoals ordinantie 5 artikel 1.2. aangeeft: 'De gemeente kan tevens samenkomen in kerkdiensten ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen in het leven van de gemeenteleden en van de gemeente zoals trouwdiensten, diensten van rouwdragen en gedenken en zegenvieringen;'
- De rouwdienst (of dienst van Woord en Gebed) staat voor de familie in het teken van afscheid nemen.
- Een rouwplechtigheid van een overledene die tot de kerkelijke gemeente behoort, valt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad en wordt bij voorkeur geleid door de eigen predikant. Bij zijn afwezigheid kan in overleg met het moderamen voor een andere voorganger worden gekozen.
- Vooraf stemt de voorganger in overleg met de familie de inhoud en de vorm van de rouwplechtigheid af. Als de voorganger twijfelt of de voorkeuren van de familie passen in de rouwplechtigheid dan overlegt hij daarover vooraf met minimaal twee leden van het moderamen. De voorganger draagt er zorg voor dat de invulling van de rouwplechtigheid past bij een Bijbelse visie op leven en sterven, zoals die in de Hervormde Gemeente geldt. Dit houdt in dat de bijeenkomst een waardig en stijlvol karakter zal hebben, waarin de verkondiging centraal staat. Daarnaast is er de gelegenheid voor de familie om afscheid te nemen van de overledene door bijvoorbeeld een persoonlijk woord. De voorganger brengt de begrafenisondernemer op de hoogte van de liturgie. De kerkenraad draagt verantwoordelijkheid voor de inbreng van de voorganger in de rouwplechtigheid.
- Op verzoek van de familie kunnen, naast psalmen, ook andere liederen gezongen worden die passen bij de identiteit van de kerkelijke gemeente. Bij de keuze dient rekening gehouden te worden met de inhoud van de meditatie en de liturgie, dit in overleg met de voorganger.
- In overleg met de familie wordt door de voorganger bij voorkeur de eerste organist benaderd voor begeleiding tijdens de rouwplechtigheid.
- Naast het uitspreken van de geloofsbelijdenis en het "Onze Vader" op de begraafplaats, kan de voorganger of ouderling van dienst, indien de familie dit wenst, voorgaan in gebed na afloop van het condoleren.

- Indien gevraagd wordt om een rouwplechtigheid bij een crematie, wordt aangegeven dat de kerkenraad op Bijbelse gronden de voorkeur heeft uitgesproken voor begraven. Wil de familie toch cremeren, dan wordt de keuze van de familie gerespecteerd. Om pastorale redenen wordt een rouwplechtigheid voorafgaand aan of na afloop van de crematie niet geweigerd en blijft onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad vallen. Indien de voorganger en/of ouderling van dienst gewetensbezwaar hebben om mee te gaan naar het crematorium kan, indien dat door de familie op prijs wordt gesteld, een vervanger gezocht worden. In het crematorium worden geen kerkelijke handelingen verricht anders dan een schriftlezing met eventueel een korte meditatie, het lezen van de geloofsbelijdenis of het uitspreken van een gebed.
- Voorganger en/of wijkouderling nemen de zorg voor de pastorale begeleiding van de familie op zich.
- Naast de bezoeken ontvangen de nabestaanden ook een uitnodiging om in de laatste dienst van het kerkelijk jaar, de overledene in het midden van de gemeente te gedenken.
- Als de familie van de overledene zich niet kan vinden in bepaalde aspecten van dit protocol en er daardoor sprake is van een niet vervulbare wens, dan zoekt het moderamen in overleg met de familie naar een passende oplossing. Indien geen oplossing wordt gevonden dan wordt het verzoek om mee te werken aan een rouwplechtigheid teruggegeven.

DE KERKORDE

De eredienst

Artikel VII

1. Geroepen door haar Heer komt de gemeente samen tot de lezing van de Heilige Schrift en de prediking van het Evangelie, de bediening en viering van de doop en het avondmaal, de dienst van lofzang en gebed en de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid. De gemeente komt samen tot boete-, dank- en gebedsdiensten, leerdiensten, trouwdiensten en diensten van rouwdragen en gedenken.

ORDINANTIE 5 DE EREDIENST

Artikel 1. De eredienst

1. Op de zondag als de dag des Heren en op de kerkelijke feest- en gedenkdagen komt de gemeente samen in de eredienst.
2. De gemeente kan tevens samenkomen
 - a. in leerdiensten;
 - b. in de bidstond en de dankstond voor gewas en arbeid en de kerkdiensten op de oudejaarsavond en de nieuwjaarsmorgen;
 - c. in kerkdiensten ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen in het leven van de gemeenteleden en van de gemeente zoals trouwdiensten, diensten van rouw dragen en gedenken en zegenvieringen;
 - d. in kerkdiensten naar aanleiding van belangrijke gebeurtenissen in de kerk en in de wereld.
3. Tijd, plaats en aantal van de kerkdiensten worden vastgesteld door de kerkenraad.
4. De in de kerkdiensten te volgen orde wordt vastgesteld door de kerkenraad waarbij gebruik wordt gemaakt van een van de in het dienstboek van de kerk aangereikte orden voor de eredienst. Dit geschiedt met inachtneming van de bijzondere verantwoordelijkheid van de

predikant voor de bediening van Woord en sacramenten en van de kerkmusicus voor de kerkmuziek.

5. De verantwoordelijkheid van de kerkenraad voor de kerkdiensten wordt tot uitdrukking gebracht in de ambtelijke aanwezigheid van leden van de kerkenraad naast de voorganger.
6. Voor de publieke aankondiging van de te houden kerkdiensten met vermelding van plaats en aanvangstijd wordt zorg gedragen door de kerkenraad.

Bijlage 9 - Uitnodiging van predikanten

De preekvoorzieners werken aan de hand van de onderstaande criteria. Deze bieden de preekvoorzieners en de jeugddienstcommissie een kader bij het uitnodigen van voorgangers. Deze criteria zijn vastgesteld door de kerkenraad op 28 november 2022.

Voorwaarden c.q. harde criteria:

- Gewone en jeugddiensten zijn erediensten, waarbij de gezamenlijke lofprijzing en dankzegging naar onze God centraal staat in de totale viering.
- Onze gemeente staat voor een identiteit, dat ook tot uiting komt in een eredienst: confessioneel (zie website onder 'wie zijn wij?').
- In onze gemeente staat het ambt van diaken en ouderling open voor zowel mannen als vrouwen (aanpassing plaatselijke regeling/beleidsplan/website!)

Gewenste eigenschappen of talenten/competenties voorganger:

- gedegen theologische achtergrond, afgerond of in opleiding (universitair/hbo-nivo)
- inspirerend/enthousiast spreker, duidelijke prettige stem;
- spreekt vrijuit en laat een interactief contact zien met de gemeente
- neemt de gemeente enthousiast mee in wat het doel van een kerkdienst is
- neemt de kerkganger (jong en oud) 'aan de hand' mee in zijn gekozen liturgische lijn
- 'voedt de kerkganger op' in het bewust(er) zingen, bidden, lezen en luisteren
- gebruikt begrijpelijke hedendaagse taal en praktisch gebruik van de Bijbel in deze tijd
- laat merken niet 'boven de gemeente' te staan, maar naast jou, mij...
- snapt de vragen van jong en oud in deze tijd en weeft het in de dienst
- past diepgang op inspirerende en heldere wijze toe
- jongeren, belangstellenden en beginnend christenen hebben zijn bijzondere aandacht
- maakt het moment met de kinderen tot een wens bij anderen om daar bij te willen zijn
- hanteert een helder appèl op het (dagelijks) leven van een volgeling van Christus
- houdt preken kort en krachtig, valt niet in herhalingen; werkt naar een krachtig slot.
- hanteert de liturgische gebruiken/vormen die voor ieder begrijpelijk worden/zijn en 'binnen komen'

Bij de uitnodiging van voorgangers worden zij gevraagd om de kerkganger 'aan de hand' mee te nemen in zijn gekozen liturgische lijn. Dat gebeurt via het onderstaande bericht:

"Mijn ziel, loof de HEERE. Ik zal de HEERE loven in mijn leven. Ik zal voor mijn God psalmen zingen zolang ik er nog ben." (Psalm 146)

Met deze inspirerende woorden begroeten wij u als voorganger in onze dienst. We hopen samen met u op een gezegende eredienst waar de naam van God de HEERE groot wordt gemaakt. We willen als kerkenraad u uitnodigen op uw wijze hieraan mede invulling te geven, òòk aan de hand van de gebruikelijke voorzet van de liturgie die u hierbij ontvangt.

Uit die woorden van hoop mag ook enige zorg klinken: hebben we nog als gemeente voor ogen waar het in de kern omgaat als we spreken over 'eredienst'. Die vraag speelt natuurlijk niet alleen bij ons, maar, zeg maar gerust, kerk breed.

Als de gemiddelde kerkganger wordt gevraagd waarom hij/zij naar de kerk gaat, zal het meestal zijn (naast dat het ook voor velen een fijne ontmoeting is met andere gemeenteleden): om 'gevoed te worden in het geloof'. Daarbij staat de preek centraal; een preek is 'goed' als aan dat diepe verlangen tegemoet wordt gekomen. De liturgie staat naar de beleving feitelijk op de 2^e plaats. Hoe begrijpelijk ook is dat niet waar de eredienst als eerste om draait. De **hele** dienst staat als eerste in het teken God de HEERE te loven, te danken, te eren, Hem schuld te bekennen en van Hem genade te ontvangen. Als we dat beseffen, is het geweldig dat God juist daarom ons wil bemoedigen, troosten en sterken. Die dienst is vooral een ontmoeting met Hem, Die ons onvoorstelbaar lief heeft; er bij wil zijn. Dan kan het niet anders dan dat de dienst bij en met God begint, en hoort te eindigen met diepe dankbaarheid.

Het draait dus zeker niet alleen om de preek, maar om de hele dienst. Van begroeting tot wegzending. Opmerkelijk wat de gemeente zingt als 'amen' (gezing 456, vers 3). Wordt beseft wat daarin beloofd wordt? Daar zitten we gelijk bij de vraag: zijn we ons bewust wat we in de liturgie ervaren, in de begroeting, bij het zingen, bij het bidden, in de leefregels, bij het belijden, in de schriftlezing, bij het wegzenden met de zegen?

Geen eenvoudige, maar wel een essentiële vraag. Daarin speelt de voorganger een belangrijke rol in het 'meenemen van de gemeente' door de hele liturgie heen. Hoe? Eigenlijk heel eenvoudig: u als voorganger vult die liturgie niet 'zomaar – ondoordacht', maar overdenkt wat past bij wat u bij de hele dienst voor ogen heeft. Neem de kerkganger daarin vanaf het begin mee. Het levert pareltjes op met in het midden de parel van de preek (een korte krachtige overdenking). Met een prachtige ketting tot gevolg, waarbij elk onderdeel belangrijk is en meewerkt tot eer van God. Bij zo'n dienst is Gods aanwezigheid meer dan welkom.

Een mooi voorbeeld van wat een voorganger de gemeente voorhield: als gemeente **staande** de begroeting ontvangen aan het begin van de dienst en Hem met diep respect welkom heten in ons midden. Aan het einde van dienst bij de wegzending **staande** Zijn zegen ontvangen en Hem ons voornemen zingend met een Amen bekrachtigen.

We bidden en hopen dat de gemeente zich steeds meer bewust wordt, wat een rijkdom het is die God te ervaren als onze God en Vader.

De ouderling van dienst zal graag na de dienst horen hoe u dit heeft toegepast en ervaren.

Bijlage 10 - Profielen kerkenraadsfuncties

Het moderamen heeft op basis van de kerkorde tot taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen andere aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen.

De plaatselijke regeling die conform de kerkorde is vastgesteld, schrijft voor dat het moderamen bestaat uit de volgende leden: een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een scriba, facultatief (niet verplicht) een plaatsvervangend scriba, de predikant (indien aanwezig) en de voorzitters van het college van diakenen, het college van ouderling-kerkrentmeesters en het college van ouderlingen. Daarbij kan een van de collegevoorzitters ook de rol van voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de kerkenraad vervullen. Zonder predikant bestaat het moderamen dus uit minimaal 4 personen.

De kerkenraad heeft de onderstaande profielen vastgesteld op 14 juni 2021 (agendapunt 6) en 29 februari 2022 (agendapunt 5).

De profielen zijn nadrukkelijk een schets, want het bekende 'schaap met de vijf poten' is er niet. We moeten vermijden dat we de lat de hoog leggen. In essentie gaat het erom dat de leden die bereid zijn om deze rol op zich te nemen, zich in relatie met God willen laten leiden door de Heilige Geest en dat zij erop mogen vertrouwen dat de kerkenraad hen ondersteunt bij de invulling van hun rol.

Profiel voorzitter

- Verbindend
- Toegankelijk
- Grenzen kunnen stellen
- Vermogen om te reflecteren op het eigen functioneren en het functioneren van de kerkenraad
- Kunnen delegeren: ruimte bieden voor initiatieven
- Oog voor de communicatie tussen kerkenraad en gemeente
- Stressbestendig

Profiel plv. voorzitter

- Heeft voldoende tijd om bij afwezigheid van de voorzitter zijn/haar taken over te nemen in het kader van het voorzitterschap van de kerkenraad
- Beheerst de (spel)regels van de vergaderingen van de kerkenraad en het moderamen (kan de voorzitter vervangen tijdens haar/zijn afwezigheid)
- Heeft goede communicatieve vaardigheden
- Verbindend
- Stressbestendig

Profiel scriba

- Zorgvuldig
- Toegankelijk
- Organisatietalent
- Communicatief sterk
- Bewaakt het overzicht
- Stressbestendig

Bijlage 11 - Uitkomsten gemeente-avond 24 mei

Tijdens de gemeenteavond gingen zes groepen aan het werk om een top 6 te maken van punten waar de gemeente de komende jaren de aandacht aan zou moeten geven. Als bronnen voor die keuze werd het lijstje met uitdagingen gegeven dat in het visiedocument van 2021 is opgenomen: bespreekdoc uitdagingen. Daarbij was men vrij om ook andere/nieuwe punten aan te dragen. Om mensen een idee van richting te geven vanuit de enquête, is ook het lijstje gegeven wat daaruit opkwam.

Hieronder de opdracht die de groepen kregen:

<p>1. Wat moet écht onze aandacht krijgen om als gemeente verder toe te groeien naar onze missie?</p> <p>Maak een keuze van zes punten. Kies daarbij uit de <u>uitdagingen</u> (zie bijlage 'Uitdagingen vanuit...') en uit wat in <u>jullie gesprek</u> over de machten en krachten naar voren is gekomen. Schrijf elk punt op een post-it en geef het daarbij een nummer (1 = meest belangrijk, 2 = daarna, etc.).</p> <p><i>N.B. Uit de eerder gehouden enquête kwam dit lijstje van wat de gemeente belangrijk vindt:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kerkdiensten - Jeugdwerk - Sociaal veilige plek waar we elkaar aanvaarden zoals we zijn - Ontmoeting - Pastoraat - Geloofsopvoeding
--

De opbrengst

Dit is wat de groepen opleverden. Voor de zorgvuldigheid worden de prioriteitenlijstjes hier per groep weergegeven. De teksten zijn 1 op 1 overgenomen van de post-its.

Prio	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6
1	Zichtbaar zijn (ons geloof en de liefde van God laten zien)	Toerusting anders dan dienst met preek (=bijbelstudie, =gebed)	Geloofsopvoeding (ouders als voorbeeld voor de jongeren, 7 dagen per week, en naar je omgeving)	Verschillende groepen in de kerk bij elkaar houden	Betrokkenheid ! (dmv vrucht van de Geest; omzien naar elkaar)	Het Evangelie doorgeven in woord en daad
2	Wegen zoeken om jongeren en hun ouders bij de gemeente te houden	Diaconie	Kerkdiensten (daar begint de ontmoeting; en daar begint de geloofsopvoeding; leren over Jezus, Hem volgen)	Meer betrokkenheid naar elkaar + ontmoeting	Geloofsopvoeding (ouders leven voor)	Betrokkenheid van de gemeente in de dienst
3	Bezig zijn met het Woord van God	Ontmoeting	Jeugdwerk (toekomst)	Geloofsopvoeding	Zichtbaar! (open zijn als gemeente voor iedereen)	
4	Omzien naar een ander 24/7	Pastoraat	Ontmoeting (binnen en buiten de	Veiligheid in de gemeente	Missie (naar buiten!!)	

			gemeente; evangelisatie en zending)			
5	Oog hebben voor talent uit de gemeente (ook in de kerkdiensten)	Jeugdwerk	Sociaal veilige plek (open deuren, volgt uit voorgaande punten)	Evangeliseren		
6	Gezinsdiensten voor de hele gemeente	Geloofsopvoeding	Pastoraat (naar elkaar omzien, taak voor de gehele gemeente en niet alleen voor de ouderlingen)	Pastoraat		

Verwerking

Per item is geteld hoeveel keer het is aangedragen en met welke score van prioriteit (1, 2, ... of 6). Vervolgens is daaruit een gemiddelde berekend: de totale score van prioriteit gedeeld door het aantal keer dat het punt is aangedragen.

1. Geloofsopvoeding&Jeugdwerk, Gezinsdiensten voor de hele gemeente, Wegen zoeken om jongeren en hun ouders bij de gemeente te houden.
Scores: 1, 2, 2, 3, 3, 5, 6, 6 Aantal: 8 maal Gemiddelde plek: 3.5
2. Betrokkenheid & ontmoeting, Verschillende groepen in de kerk bij elkaar houden (o.a. via de kerkdiensten)
Scores: 1, 1, 2, 2, 2, 3, 4 Aantal: 7 maal Gemiddelde plek: 2.1
3. Zichtbaar zijn, het Evangelie doorgeven in woord en daad, Missie (naar buiten!!)
Scores: 1, 1, 3, 4, 4, 5 Aantal: 6 maal Gemiddelde plek: 3
4. Pastoraat, Omzien naar een ander 24/7
Scores: 4, 4, 6, 6 Aantal: 4 maal Gemiddelde plek: 5
5. Bezig zijn met het Woord van God, toerusting (anders dan via prediking)
Scores: 1, 3 Aantal: 2 maal Gemiddelde plek: 2
6. Veiligheid in de gemeente, Sociaal veilige plek
Scores: 4, 5 Aantal: 2 maal Gemiddelde plek: 4.5
7. Diaconie
Scores: 2 Aantal: 1 maal Gemiddelde plek: 2
8. Oog hebben voor talent uit de gemeente (ook in de kerkdiensten)
Scores: 5 Aantal: 1 maal Gemiddelde plek: 5

Bijlage 12 – Nieuwe onderwerpen

Het proces om dit beleidsplan te bepalen, schrijven en bespreken heeft tijd gekost. Sinds de bespreking van de aandachtspunten en deze conceptversie van het beleidsplan zijn enkele nieuwe onderwerpen opgeworpen, die mogelijk ook in de komende paar jaar geagendeerd moeten worden. Deze 'nieuwe' punten worden genoemd vanuit het verlangen om transparant te zijn:

- De introductie van gezinsdiensten, waarbij kinderen kunnen blijven deelnemen aan de erediensten
- Het gebruiken van alcoholarme wijn en/of niet alcoholhoudende drank bij de viering van het Heilig Avondmaal
- Het voortbestaan van de avonddienst
- De visie op 'de vrouwelijke voorganger'
- Financiële ondersteuning van gemeenteleden die een opleiding volgen die verband houdt met hun geloofsontwikkeling of hun activiteiten voor onze gemeente